

TEDENSKA SLIKE

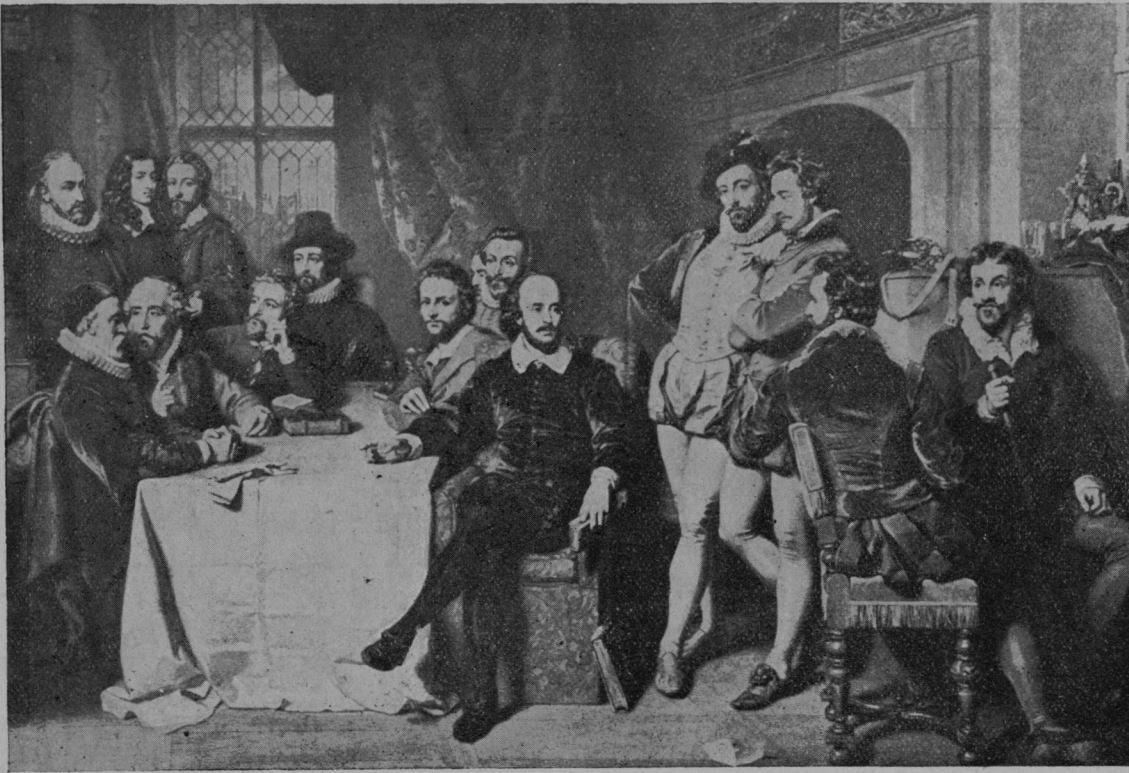
Štev. 19.

V Ljubljani, v sredo 10. maja 1916.

Leto III.

S tirolske fronte: Iz življenja naših vojakov v Suganski dolini, kjer so uspešni ofenzivni boji.

Največji svetovni dramatik William Shakespeare (rojen 23. aprila 1564 kot sin kmeta in mesarja Johna v mestecu Stratfordu, umrl 23. aprila 1616 v Stratfordu) v krogu tovarišev dramatikov in igralcev. (Po sliki Johna Faeda).

Tristoletnica Shakespeareove smrti.

Dne 23. aprila 1616. leta je umrl največji dramatik vseh narodov in vseh časov: William Shakespeare (izgovori = Šekspir!) O Shakespearu in njegovih spisih so največji duhovi sveta napisali že toliko debelih knjig, da bi jih najmarljivejši človek ne mogel prečitati, če bi živel sto let. Shakespeare je napisal 37 velikih dram, ki so po svoji vsebini največje in najlepše, kar se je doslej napisalo za gledališče. Zato so se na njegovih dramah učili pisati drame vsi kasnejši najboljši dramatik. Zlasti nemška drama je hči Shakespeareova; zato so Nemci 300-letnico Shakespeareove smrti proslavili posebno navdušeno z neštevilnimi članki, celimi knjigami in premnogimi predstavami njegovih dram.

Vsak izobraženec mora poznati vsaj glavne njegove drame (tragedije in komedije): »Lear«, »Hamlet«, »Macbeth«, »Otello«, »Beneški trgovec«, »Romeo in Julija«, »Sén letne noči« in »Kako se kroté žene«. Nekaj njegovih dram je prevedenih tudi že na slovenski jezik ter so izšle tiskane. Nekaj jih je bilo igranih v ljubljanskem deželnem gledališču, ko je vladala ondi še Talija in ne še kraljica Kina.

Shakespeare je naslikal nešteto značajev iz vseh vrst ljudstva, od najmočnejših kraljev in kraljic preko plemičev, častnikov, trgovcev, obrtnikov, uradnikov, delavcev in kmetov tja doli do najgrše sodrge in morilcev. Vse njegove osebe so žive, zajete iz resničnega življenja, zato imajo vse poleg vrlin tudi človeške hibe, a tudi v najpodlejši njegovi osebi živi vendarle zmes žalostnih in veselih, sveto resnih in smešnih dogodkov, tako so tudi Shakespeareove drame ogromni izrezki iz resničnega življenja, v katerem se vrste grozni in zabavni, duhoviti in trapasti, plemeniti in podli prizori. Njegova umetnost je velikanska in večna. Ker je vplivala na umetnosti vseh narodov, je pisatelj in igralec Shakespeare, dasi Anglež po rojstvu, danes in vedno ljubljenec vsega sveta.

Fran Govekar:

Ruski pisci o ruski vojski.

(Dalje.)

V boju pa se ponša ta mož hrabro in vodi svojo stotnijo toli previdno in obzirno, da so izgube le najnujnejše, torej neznatne. Vrlo simpatičen oficir prve vrste!

Tudi mali bradati bataljonski poveljnik, major Černoglazov je prijetna pojava. Vedno je hladnokrven in miren, nikdar se ne šali, nikdar ne smeje; — prvi vstaja zarana in lega spat kot poslednji; ostro postopa z ljudmi, a ne dovoljuje, da bi se vikalo in

drlo brez razloga. Dasi ima mladega žrebca, seda nanj le v skrajnih slučajih, a maršira vedno na čelu bataljona s korakom navadnega pešca. Z moštvo trpi žejo, prenaša prah, gazi blato in prekorači peš z moštvo vred globoko kalužo, dasi mu sega blatna voda do pod pazduhe.

In tak junačina je tudi brigadni general, rdeče zaripljeni debeluh kot žerjavica živih oči, debelih črnih obrvi in las ter ogromnega hripavega basa. Večinoma se vozi s trojko. Nekaj zvezkov vojne historije ga spremlja med vso vojno. Najrajši se razgovarja s častniki o Napoleonovih vojnah ter je vedno polne glave strateških načrtov. Ko pa zaloti bataljon pred globoko kalužo, ki jo hočejo častniki z moštvo polagoma obiti, skoči iz trojke in se dere na majorja.

»Poplavljen pot? Neumnost! Vadite vojake, da se ne mehkužijo! A vi delate iz njih babe! Brez zapovedi se bataljon ne sme ustavljati! Gospod major, jaz vas dam zapreti! — Kdo bi se bal kaluže! Otroci, za mano! Po suvarovsko!«

In general zagazi prvi v kalužo v svojih lakastih škornjih, kriči kot troblja: »Za mano, deca! Po suvarovsko!« — se pogreza v gosto blato in sunkoma poteza iz njega ter se končno prikobali na kopno, moker do poslednje niti. Nato čaka, da dospe za njim ves bataljon, gazeč vodo do ušes, ter ga vzpodbuja: »Naprej, dečki! Po suvarovsko!« — potem šele sede zopet v trojko, a hitro vstane, zarične z vso silo svojega gromornega basu: »Hvala, starobjelci! Junaki ste!« ter se — odpelje.

A vojaki, Garšinovi tovariši? Pisatelj pravi:

»Zakaj so odšli na vojno — o tem so imeli malo pojma, dasi so celega pol leta stali nedaleč Kišinjeva, pripravljeni na pohod; v tej dobi bi bili (častniki) lahko objasnili ljudem značenje vojne in kaj se pripravlja, — no, menda tega niso smatrali potrebnim... Vedeli so le, da gremo pobijati Turčina, ker je prelil mnogo krvi. In hoteli smo pobijati Turka, no, ne toliko za prelito kri neznanih ljudi, kolikor zato, ker je vznemiril toliko

K 300 letnici Shakespeareove smrti. Iz Shakespeareove dobe: Pesnik čita v krogu svojih pokroviteljev nove svoje sonete, odlomke svojih epov in dram.

Ob Soči pri Gorici.

množico našega naroda in ker smo zaradi njega morali trpeti težke muke maršev ter se vlečemo že tisoč verst za njim, nevernikom. Turek jim je bil upornik, povzročitelj bede, ki ga je treba umiriti in ukrotiti. In značilno je, da ruski vojaki niti niso vedeli, kaj je Bolgarska ter so jo zamenjavali z Buharo.

Garšin pripoveduje, da ga je vprašal vojak, kdaj li že dospo v buharsko zemljo; pisatelj je iz početka mislil, da se je vprašalec zagovoril, no, ko je vojak vprašanje ponovil, mu je Ivanov (Garšin) odgovoril, da leži buharska zemlja za dvema morjema, da je do nje štiri tisoč verst ter da tjakaj menda nikdar ne pojdejo.

»Ne, Mihajlovič, ne govorite tako!« je ugovarjal vojak. »Saj mu je povedal pisar. Dejal je: prekoračiti hočemo še Donavo, in takoj tam bo že buharska zemlja.

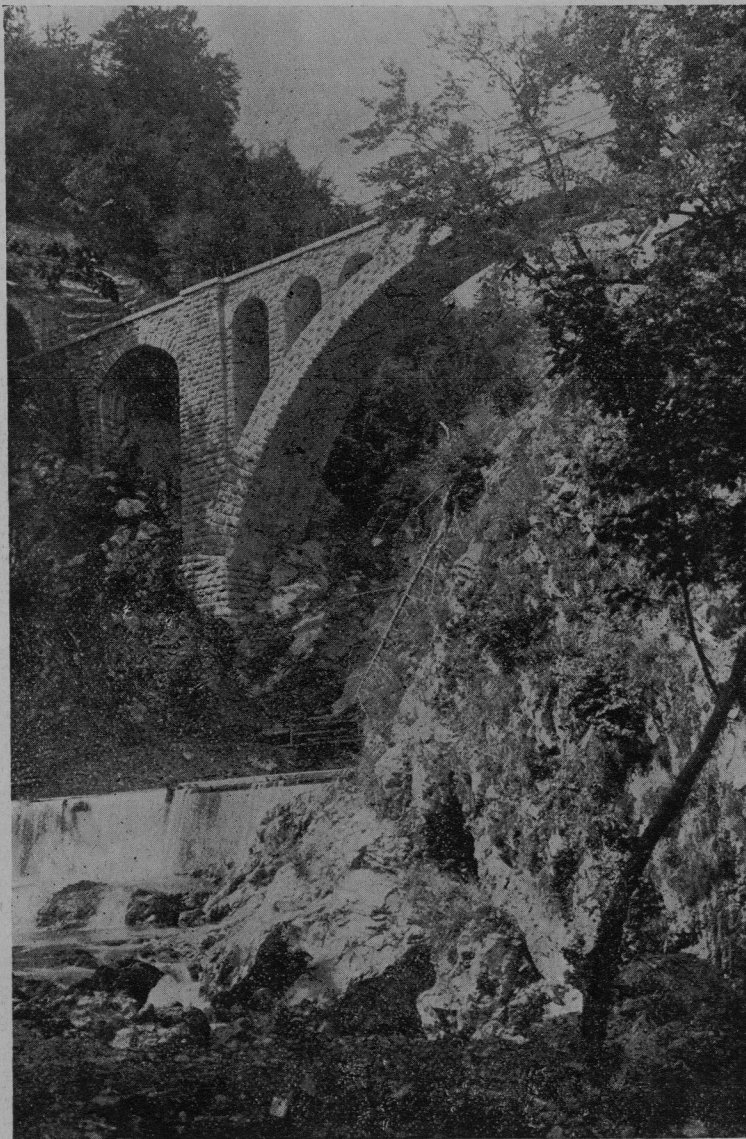
»Ali ne buharska — nego bolgarska!« sem vzkliknil.

»No, bogarska, buharska, kakor pravite. Ali ni vseeno? in nezadovoljen je umolknil.

Toda moštvo je vzlic temu, da nima pojma, kam in čemu gre na vojno, vztrajno, tiho in potrpežljivo, kakor ovce nemo udano v svojo usodo. Nekateri zato, da »izpolnijo prisego«, drugi ker je pač »trpeti treba in saj je vseeno, živeti in trpeti ali umreti«; »morda se ne zgodi nič zlega, če pa se zgodi — bilo strašno ali ne bilo, iti moraš dalje. Vojaka nihče ne prosi. Ajdi, zbogom! A o tem, je li strašno ali ni, rajši ne premišljaj! Vse je od Boga. Njemu ne uideš nikamor!«

Ruski vojak nima nič gizdalinskega, nič mladeniškega ali herojskega; vsak je bolj podoben preprostemu kmetu; edino puške in patrone kažejo, da se je seljak odpravil na vojno, pravi Garšin, opisujoč svoj bataljon, ki hiti defilirat pred samim carjem. Polotila se ga je splošna vznemirjenost in srce mu je bilo močnejše.

»In naenkrat se mi je zazdelo, da je odvisno za nas vse, kako nas zdajle pogleda gospodar — car. Ko sem moral kasneje iti prvič pod kroglje, sem občutil čuvstvo, slično

Most preko Soče v dolini pri Kanalu.

onemu. Moštvo je stopalo vedno hitreje in hitreje; korak se je poostiril, hoja je postala krepkejša in svobodnejša. Vsa utrujenost je

izginila. Kakor da so mi izrasla krila in me nosila naprej, tja, odkoder je že orila glasba in so se razlegali navdušeni hura! Ne spominjam se ulic, po katerih smo korakali, ne spominjam se, ali je bilo po njih ljudi in ali nas je kdo gledal; spominjam se le neke ginjenosti, ki mi je objela dušo, hkratu s prepričanjem, da je strašna sila v masi, ki sem ji pripadal in ki me je vlekla s seboj. Čutil sem, da tej masi ni nič nemogoče, da reka, s katero sem tekel sam in bil njen del, ne more poznati nikakih zaprek, da polomi vse, poruši vse in uniči vse. In vsak je mislil, da oni, pred komer je tekla ta reka, more z eno samo besedo, z enim samim okretom roke premeniti njeno smer, zavrniti jo nazaj ali pa jo zopet vreči na strašne pregrade, — in vsak je hotel najti v besedi tega enega in v kretnji njegove roke ono neznano, ki nas je gnalo v smrt. »Ti nas vodiš« je mislil vsakdo; »tebi izročamo svoje življenje; poglej na nas in bodi miren, — vsi smo pripravljeni umreti«.

In končno se približa carju tudi Ivanov Garšin in ga zagleda.

»Sedel je na sivcu, ki je stal nepremično, z dvignjenimi ušesi pazeč na glasbo in blazno vznemirjen vikanje. Okoli njega je bilo spremstvo; no, ne spominjam se nikogar iz tiste sijajne čete konjenikov razven enega človeka na sivcu, v enostavni obleki in beli čepici. Spominjam se bledega in izmučenega lica... Spominjam se, kako so mu solze curkom tekle, padajoče na temno sukno uniforme v svetlih in iskrečih kapljah; spominjam se krčevitega okreta njegove roke, s katero je držal uzdo, in njegovih drhtečih ustnic, ki so nekaj govorile, gotovo pozdrav tisočem mladih, na smrt pripravljenih življenj, za katerimi je plakal...«

Lepše pač ni možno izraziti neizmerne malikovanja ruskega carja v ruski armadi, kakor je to storil Ivanov! —

A vojaki so se bili domenili, da »zver«, »živodera« Vencla pri prvi priliki ustrelje. Kompanija hiti v fronto: prilika je tu! Mladi Fedorov spomni tovariša Žitkova, kaj so sklenili; a ta, vrl seljak, izredne sile, vedno mračnogled, koščen tesar, oženjen in oče petero otročičev, zagodrnja: »Neumnosti brbljaš!«

»A kaj smo govorili do Donave?« reče Fedorov.

»Do Donave!... Bili smo razjarjeni, da ni se dalo več trpeti. Pa kaj misliš, da so ruski vojaki razbojniki, kaj li? Mar ne poznajo Boga? Ne vedo li, kam gredo? Morda bodo že danes nekateri odgovarjali gospodu Bogu, pa da bi mislili še o čem takem? Do Donave! Do Donave sem tudi sam enkrat nekaj takega omenil gospodu (in pomigne z glavo na Ivanova). Omenil sem, ker... celo gledati je bilo žalostno...«

In nihče ne strelja na Vencla. Nasprotno, slede mu s slepim zaupanjem, jurišajo brez krvoločnih nagonov, a vztrajno, fatalistno pripravljeni umreti, če že mora biti, in — zmagajo.

Značilno je za Garšina, vojaškega prostovoljca, ki je smatral vojno za »splošno zlo, občno nesrečo«, ki se ji poedinec iz bataljona ne sme odtezati, da je baš

v tej noveli odkrito izrazil globoko uverjenje ruske mase: »Krivca, začetnika vojne se mora kaznovati!«

Svojo prvo noveleto, »Štirje dnevi« je napisal Garšin kot ranjenec v vojaški bolnišnici v Baku in Harkovu. Ranjeni, na bojišču pozabljeni, od vročine, žeje in lakote koprneči in umirajoči ruski vojak ne žaluje toliko za svojim izgubljenim življenjem in za mrtvimi tovariši rojaka, kolikor za Turkom, ki ga je sam ubil . . .

»Tu leži mrtev, ves okrvavljen. Čemu ga je privedla semkaj njegova usoda? Kdo je? Morda ima tudi on staro mamico kakor jaz in v dolgih večerih bo posedala ob vratih svoje ubožne glinaste kočice ter se bo ozirala na daljni sever, se li ne pojavi njenim očem in li ne prihaja njen najboljši sin, delavec in njen rednik . . . Bajonet mu je prodrl ravno srce. In to sem storil jaz! Nisem hotel . . . Nikomur nisem hotel storiti žalega, ko sem odhajal na boj. Misel, da bom moral ubiti ljudi, mi je bila tuja. Sanjal sem le o tem, da bom nastavljal krogljam le — svoje prsi. In šel sem in jih nastavljal . . . Kaj je zakrivil on . . . a kaj sem zakrivil jaz, dasi sem zdaj njegov morilec? . . . O, mama moja, draga mama moja! Ti si poruješ svoje bele lase, ob zid udariš s svojo glavo, prekolneš dan, ko si me rodila . . . Ves svet prekolneš, ker si je izmislil vojno ljudem v trpljenje!«

„Molo“ v luki na Reki s parniki društva „Ungaro-Croata“, ki vozijo po vsej reški okolici.

Na krovu avstro-ogrske križarke, v ozadju ploveče torpedovke.

Adrián del Valle*):

Strah.

Sedeča kot običajno v udobni jedilnici, sta tiho tratila čas, ki je še preostajal do ure, ob kateri sta hodila običajno v posteljo. On je čital, ona pa šivala, oba sta pa od časa do časa pokimavala, premagana od zaspanosti. Ivana je tiho vstopila, postavila na mizo skodelice, iz katerih se je kadilo, in rekla: »Don Antonio, prinesla sem čaj!«

»Ah, dobro! Si ga li osladila?«

»Osladila, gospod. Želite še kaj?«

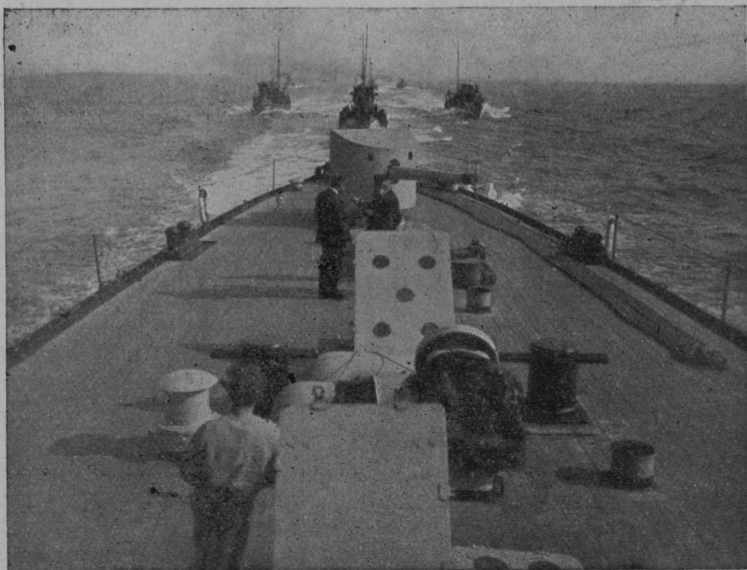
»Ne, lahko greš spat.«

Želeč lahko noč se je oddaljila in nekaj časa je bilo še slišati njene izgublajoče se korake po lesenih stopnicah, vodečih v podstrešje.

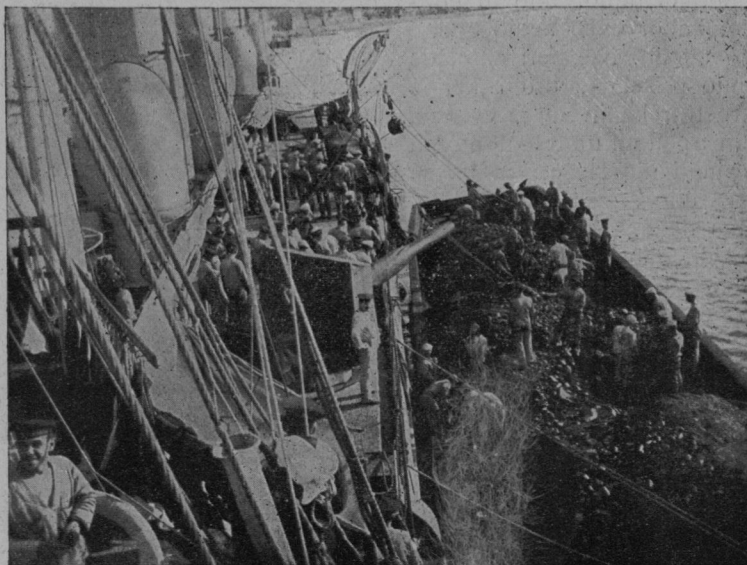
Antonio je vzel skodelico in srknil nekoliko čaja, nato se je udobno naslonil na blazino naslonjača, popravil očala na nosu in pričel zopet čitati. Nenadoma je zaklical, obrnivši se k svoji ženi: »Marta! Marta!«

Žena, ki je bila zadremala, se je sunkoma stresla in preplašeno vzdignila glavo. »Oh, kako si me prestrašil!«

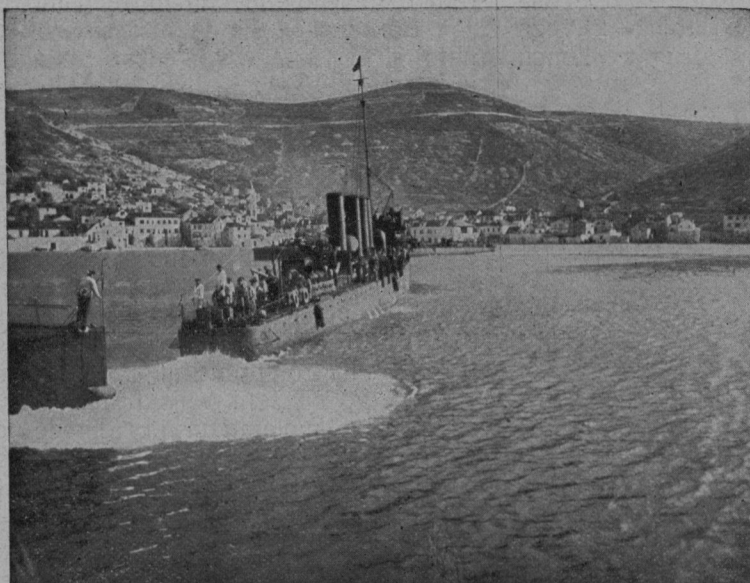
*) Adrián del Valle pripada k takozvanim ibero-amerikanskim pisateljem. Star je šele nekaj nad 30 let in po narodnosti Španec.

Naša križarka v polni plovbi na Adriji; spredaj torpedovke kot strže.

Naša bojna ladja nalaga oglje in premog za svoje stroje.

Naše bojne ladje pred Visom, kjer je Tegethof porazil Lahe.

Torpedovka med plovbo po Adriji.

»Veš, kaj je v časopisu?«
 »Gotovo zopet kakšna laž!«
 »Ne, ne; to je zelo važna stvar. Namreč o tatovih in roparjih.«
 »O tatovih?«

»Zdi se, da se jih klata cela tolpa po naši okolici. Včeraj ponoči so vlomili v Miguelovo vinarno, ukradli ves denar in razne malenkosti, pa še konja so mu vzeli.«

»Jezus Kristus! Človek bi se iz strahu ne upal niti iz hiše.«

Nekaj časa sta še govorila o tej stvari, dokler nista popolnoma izčrpala predmeta, nakar sta pričela zopet dremati. Nagloma je Marta široko odprla oči. Odložila je šivanje in zazdehala, pomencala si oči in rekla možu: »Pusti že čitanje«, Antonia ni odgovoril. Že pred nekaj časa je prestal čitati; z brado na prsa povešeno, z rokama zloženima na časopisu je spal, kot da bi ležal v perncah.

Marta ga je stresla. »Zbudi se, človeče, čas je, da greva v posteljo!«

»Kaj? Ah, da... zadremal sem... Res, čas je v posteljo. So vrata dobro zaklenjena? Je zastrčena zapora?«

»Da.«

»Dobro, vzemi torej luč!«

Marta je iztegnila roko, ali predno je

Vojaška maša v volinjskem gozdu za poljsko-rusko fronto.

Izkopavanje v Galiciji pokopanega našega častnika, ki ga preljejo v domovino.

dosegla svetilko, je nekdo močno udaril na vrata. »Nekdo tolče!« je rekla prestrašeno.

Mož in žena sta se pogledala preplašena. Njuna hiša je stala na samoti, oddaljena od glavne ceste. Poset v tej nočni uri se jima je zdel sumljiv. Zadonel je še močnejši udarec na vrata. Antonio se je po kratkem omahovanju nameril k vratom.

»Za boga, ne odpiraj!« mu je prigovarjala Marta.

»Saj ne odprem, ali vprašati moram, kdo da tolče.«

Po prstih se je prikradel k vhodu in pričel prisluškovati, zadrževaje dih. Tretji udarec na vrata ga je tako prestrašil, da je odskočil in zakričal: »Kdo je tu!«

Globok moški glas, nekoliko zamolkel, mu je odgovoril: »Popotnik, ki je zablodil, ves zmučen in bolan, vas prosi, da mu privoščite prenočišče za nocojšnjo noč.«

Žena, vedno bolj in bolj preplašena mu je rekla tiho: »Ne odpiraj, prevariti nas hoče, tat je!«

Antonio je odgovoril na glas: »Človek, tu ni gostilna.«

»Vem, zato pa prosim prenočišča kot milosti, katero sem pripravljen plačati.«

»Mesto ni več daleč, kvečjemu pol milje.«

Ne morem se več držati na nogah.«

»Le poskusite!«

»Bolan sem, trese me mrzlica. Za božje usmiljenje, odprite!«

»Zaman se trudite; v tej nočni uri ne odprej nikomur!« Tujec ni odhajal, bilo je slišati njegovo težko dihanje. Antonio in Marta sta imela od strahu spačena obraza in nista spustila oči — od groze strmečih iz vdrtin — z usodnih vrat. Na ponovne in pretrgane udarce sta preplašeno odskočila.

»Že zopet! Kaj hočete?« je rekel Antonio trudeč se dodati svojemu glasu trdnosti.

»Usmilite se me; imejte sočutje s bližnjim! Dajte mi vsaj požirek vode, pekoča žeja me muči.«

»Nimamo vode, v mestu dobite vse.«

Nova tišina, včasih pretrgana s šepetom nerazumljivih besed, ki jih je izgovarjal trdovratni popotnik. Nato je pričel iznova klicati in prositi, videč pa, da mu ne odpirajo, začel je udrihati po vratih in sočasno ponavljati kot nor: »Odprite, odprite, odprite!«

Strahu skoro ob pamet, sta postavila stara zakonska za durmi barikado miz in stolov, nato sta se oborožila on — z lovsko puško, ona s sekuro.

»Spravite se odtod, če nočete, da vas ubijem kot psa!« je rekel Antonio. Žena je pa kričala: »Poberi se, poberi se, postopač, razbojnik, tat!«

Ali neznanec je pričel iz nova klicati, čeprav z že slabšim glasom: »Vode, kapljice vode!«

Naposled je prestal klicati. Bilo je slišati, kako odhaja z opotekajočim karakom...

Zakonska sta prebila zelo slabo noč. Vsak šum ju je plašil; z izbuljenimi očmi sta videla povsod same grozne prikazni in tresla sta se groze kot list.

Bleda svetloba izhajajočega dne je prinesla nekaj miru njunim razburjenim mislim, prvi žarki pa so prepodili poslednje ostanke blazne groze in strahu. Odločila sta se, da previdno odpreta vrata, a ko sta jih odprla, sta opazila na pragu ležati debelo denarnico. Antonio jo je pobral in pogledal vanjo. Bili so v nji nekaki papirji in precej denarja.

»Čegava je neki ta denarnica?« je vprašal ženo.

»Brezdvomno jo je pustil tat,« je odgovorila soproga.

Med tem sta prijezdila mimo njune hiše dva orožnika.

»Dober dan, don Antonio,« je rekel stražmojster. »Veste, kaj je novega?«

»Kaj pa?«

»I, našli smo blizu tu truplo nekega reveža, a brez najmanjšega znaka nasilja.«

»Kaj mi poveste! A jeli v resnici mrtev?«

»Gotovo — ker je popolnoma pozabil dihati. Pa z bogom!«

»Z bogom!«

Ko sta se orožnika oddaljila, je rekel Antonio ženi, kazaje denarnico: »Kaj pa napraviva s tem-le?«

»I nu, bedak... pridrživa si jo!«

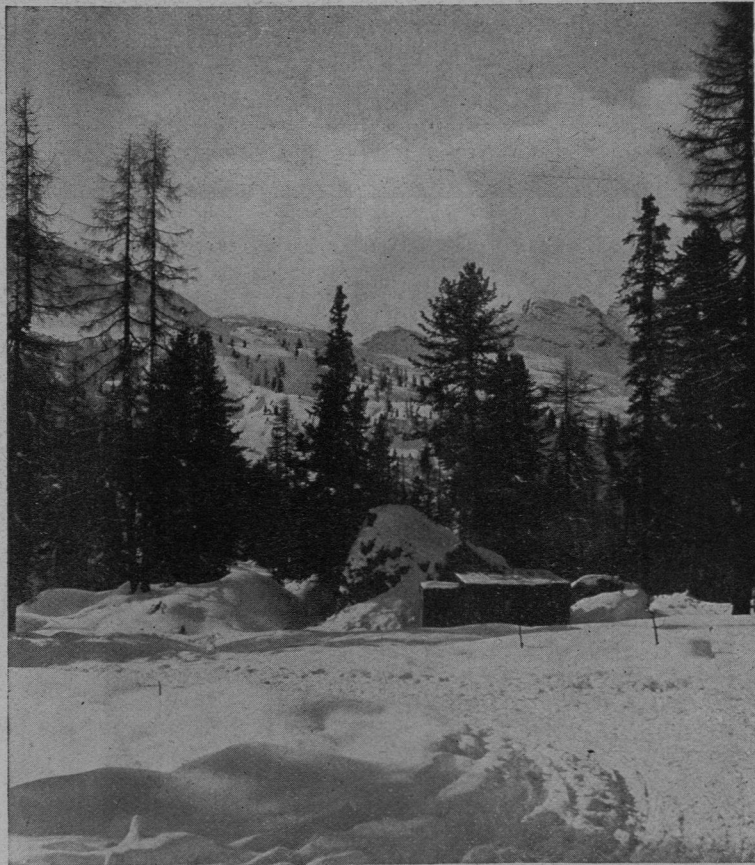
Ko je videla, da hiti tudi on na voz, se je naglo umaknila v kupe, poveznila na glavo črno lasuljo in stopila z voza takrat, ko je doktor na drugem koncu vstopil.

Agent Huber, ki jo je imel že cel večer za služkinjo, jo je pustil brez vsega mimo.

Ko se je vlak premaknil, je hitela baronica preko tračnic in sedla v voz zadaj

Polkovnik Jul. Plaukh, poveljnik 11. drag. polka, ki se je z nečuveno hrabrostjo z orožjem prebil ponoči skozi ruske čete pri Usziesku v Galiciji.

Z jugozahodnje fronte: Iz tirolskih hribov.

je pomešala med popotnike. Vratar je vzel tudi njen listek, ne da bi se vanjo ozrl.

Baronica je šla nekaj časa proti mestu, nato si je najela voz in se peljala nazaj na postajo. Vzela je listek do Cinča, malega kraja ob lokalni železnici, in tako nadaljevala svoj beg. Vozila se je spet med kmeti in delavci v tretjem razredu.

Vožnja je trajala pol ure in vlak je obstal v Cinču.

Uslužbenca, ki bi moral pobrati listke, ni bilo. Najbrž je pil v krčmi. Tako je prišla baronica s postaje, ne da bi imela s kom posla.

Ni mnogo premišljala. Pogumno je mahnila po sneženi poljski stezi, ki pa ni vodila proti malemu kraju, temveč po ravnini v nasprotno smer.

Celo uro je hodila. Prišla je do mračnega poslopja.

Vsa okna so bila temna, le eno v pritličju je bilo še razsvetljeno. Stopila je bliže in nalahko potrkala.

Bližali so se koraki in kmalu se je tiščalo šipe staro lice. Stara ženska je zakričala:

— Kdo je?

Baronica ni odgovorila z besedo, temveč z znamenjem.

Starka je odprla okno in vprašala:

— Kaj hočete?

Baronica je zašepetala starki na uho:

— Jaz sem, Meta! Odpri zadaj vrata.

Pa glej, da ne ropotaš! In luč pihni!

Starka je pogledala začudeno kvišku, vzdihnila svoj „Dio mio“ in izginila.

Baronica je šla okoli hiše. Starka jo je že čakala pri odprtih vratih.

Po temnem hodniku in stopnicah je tipala baronica krog sebe. Toda hiša ji ni bila tuja.

Starka je odprla vrata majhne pritlične sobice. Porinila je k peči naslonjač in baronica je sedla izmučena vanj.

— Zastri okna, pa dobro, Brigita, predno prižgeš luč!

Ko je zagorela mala svetilka, se je baronica prepričala, če se skozi okna res nič ne vidi. Nato je vzela z glave lasuljo in sedla spet v naslonjač.

— Prinesi mi gorko obleko in čevlje. Mrazi me.

Starka je šepala proti vratom.

— Ne hodi gor iskat! Daj mi kaj Marijetinega, tudi njene čevlje mi daj!

— Madonna mia, gospa baronica vendar ne bodo oblekli Marijetine obleke! In v opankih z lesenimi podplati ne bodo mogli hoditi. Gor grem, saj bom naenkrat nazaj.

— Ne hodi, je ukazala Meta. Ne maram zgoraj luči. Hitro mi prinesi, kar sem ti naročila!

S pomočjo starke se je baronica naglo preoblekla.

Starka je vrgla na ogenj par polen. V kaminu je prasketal vesel piamen, obseval s svojo rdečo svetlobo starinsko pohištvo in male svete podobice, ki so visele po steni, in razširjal prijetno toploto.

— Skuhaj mi čaj, je rekla Meta.

Starka je nalila samovar in ga prižgala.

Baronica je sedela zamišljena pri peči in se večkrat zdrznila.

— Poslušaj, Brigita! Nihče ne sme vedeti, da sem tukaj. Molči, razumeš? Kam me boš skrila?

— Ali nočete iti, gospa baronica, v sobo?

Špijonova usoda.

Roman.

(Nadaljevanje)

Marijeta je stopila na voz in baronica je nesla naglo za njo ogrinjalo in kovčeg.

V kupeju je odložila črno lasuljo, stopila k oknu, pomigala očetu in dobro vzdružala komisarjev pogled.

stoječega vlaka, ki se je odpeljal dve minuti kasneje proti Rimu.

Izstopila je v malem mestecu San Sebastiano približno ravno takrat, ko je stal vlak z Marijeto v Vidmu. Previdno se

— Kaj pa misliš? Če bi svetile luči v prvem nadstropju pristave, potem bi se moralo razvedeti na daleč in blizu, da je nekdo tukaj. Ostanem samo par dni. Če pride jutri Marijeta, jo boš že kam vtaknila.

— Jutri pride Marijeta? je vzkliknila starka veselo.

— Da, vsaj mislim, da pride.

Veselje, da bo videla spet svojo hčer, je starko vidno prevzelo. Šla je naglo iz sobe.

Baronica je slišala, kako je zakurila v sosedni sobi peč, premikala pohištvo in ropotala s stoli. Čez četrte ure je prišla in rekla, da je vse pripravljeno.

— Dobro bi bilo, če bi gospa baronica takoj legli. Bledi ste, je dostavila s skrbno ljubeznijo.

Baronica je takoj legla. Postelja je bila sicer trda in njena glava polna skrbi, toda trudnost je vse premagala. Gospa je takoj zaspala.

Zbudila se je, ko je bilo solnce že visoko na nebu.

V sosednji sobi je bila miza pogrnjena in zajutrek pripravljen. Star, siv mož je vzela naglo iz ust pipo in se globoko in ponižno priklonil.

Meta mu je prijazno odzdravila.

— Vedno zdravi, kaj ne? Ali je kaj pošte?

— Ekspresno pismo za mojo ženo. Marijeta piše, da se pripelje danes popoldne z vlakom.

— Hvala Bogu! je vzkliknila baronica.

— Marijeta poljubuje gospe baronici roko, je nadaljeval stavec, in ji sporoča, da se je vse srečno izteklo.

Poročilo je baronico nekoliko pomirilo. Vseeno pa je bila jako nervozna in je komaj čakala, da pride Marijeta. Končno so minile tudi te, zanjo tako izredno dolge ure.

Baronica se je zaprla z deklico takoj v sobo. Toda posebnih novic ni bilo.

S postaje je šla takoj čez mejo na laška tla. Tam je prenočila v krčmi in se zjutraj odpeljala v Benetke, kjer je ostala eno uro. Od tam se je pripeljala sem.

S seboj je prinesla brzovavko, ki je prišla že pozno včeraj v Benetke. Naslovljena je na baronico in se glasi:

Vse oskrbljeno. F. se jutri odpelje in zaželjeno prinese.

Zdaj je vse dobro! je vzdihnila baronica.

Gozdna bivališča naših vojakov za fronto v vzh. Galiciji.

Takoj pa jo je spet obšla slaba volja. Lepa gospa je sedela skoro ves dan v naslonjaču in strmela predse.

Brigita in Marijeta sta bili zaradi nje v velikih skrbih. Baronico je pričelo mraziti. Prepovedala pa je, klicati zdravnika.

Po večerji je rekla stari Brigiti:

— Z vlakom, s katerim se je pripeljala danes Marijeta, se pripelje jutri neki gospod, ki bo vprašal zame. Pospravi v prvem nadstropju sobe in pelji ga v mali zeleni salon. Zvečer se potem odpeljem. Marijeta, ponoči ostani pri meni, ker se ne počutim posebno dobro.

Brigita in njen mož bi bila zelo rada izvedela, kaj pomeni nagli prihod baronice in vse to skrivnostno vrvenje.

Dvanajst let je bil senator že posestnik pristave, pa samo neko zimo se je mudil v njej član njegove rodbine. Stara Brigita se je še dobro spominjala tiste viharne noči, ko je nenadoma potrkal mladi nadporočnik Giorgio di Castellmari in prosil,

naj mu odpro. Vedel se je ravno tako čudno, kakor zdaj baronica. In danes ravno tako kakor takrat starka ni izpraševala po vzroku. Mladega nadporočnika je videla zadnjikrat. Teden dni je tičal v pristavi, neko noč pa je šel in nihče ga ni več videl...

Zdelo se je, da se godi zdaj nekaj sličnega. Baronica ravna skrivnostno kakor takrat nadporočnik. Da bi le ne bil to pot konec tako nesrečen, kakor je bil takrat!

Starka in stavec nista izvedela ničesar. Marijeta ni črhnila o tem besede in baronica še celo ne.

Tako je napočilo drugo jutro. Baronica je pričakovala gosta. Oblekla je ono izmed najlepših svojih letnih oblek, kar jih je imela na razpolago. Njena lica so izražala veselje in vznemirjenost.

V salonu je bilo pospravljeno in zakurjeno.

Baronica je stopila k vratom balkona in gledala nervozno na zasneženo poljsko pot, ki se je vila do postaje. Zagledala je v dalji črno točko, ki se je večala.

— On je! je zaklicala, ko je razločila voz, ki je peljal proti pristavi.

Stekla je po stopnicah v vežo, odprla vrata na stežaj in pozdravila z roko.

Voz je obstal pred pristavo.

Mlad mož z usnjeno spravo za akte je stopil z voza. Takoj za njim je šel star gospod.

Baronica je hotela nazaj, a mladi mož jo je poklical. Stopil je pred njo resen in bled.

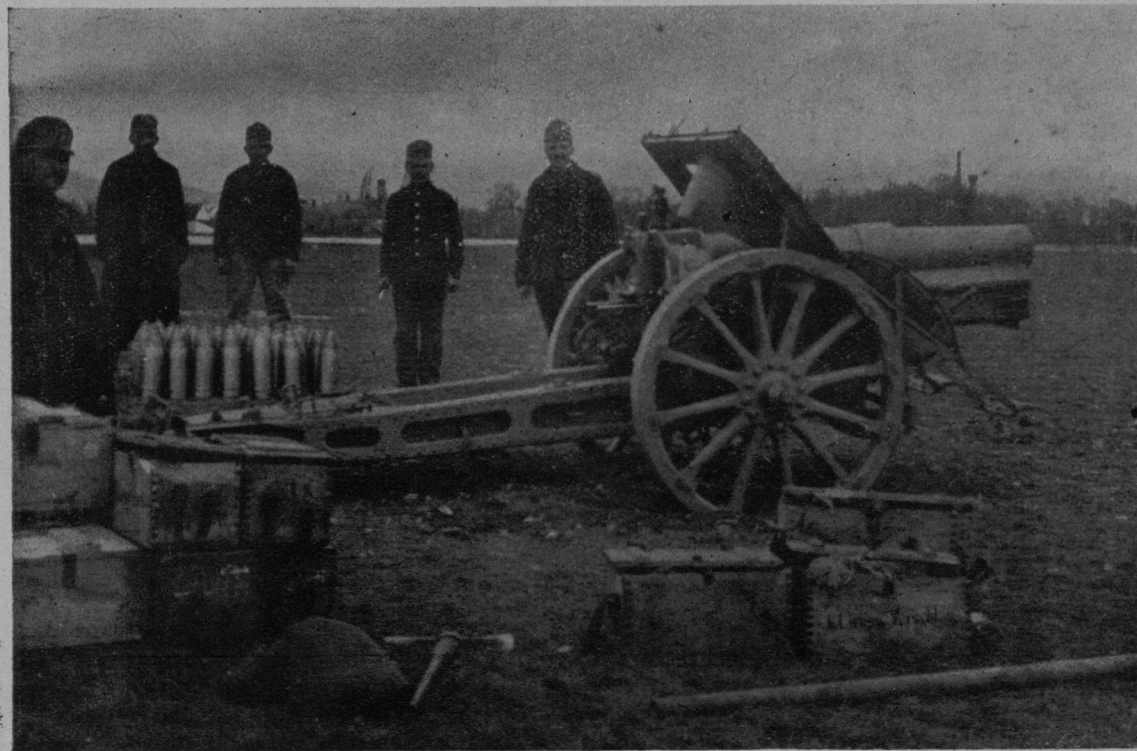
— Dovolj, da ti predstavim tū znanca, ki želi nemudoma s teboj govoriti: Policijski svetnik Koren.

Dvanajsto poglavje.

Ko se je mudil Martinič v Benetkah, je delala policija na vse kriplje. Komisarjeva poročila so povzročila, da je sklenil policijski svetnik Koren najprej na vsak način dognati, kdo je umorjeni Adolf Strebinger.

Dr. Martinič je sicer dokazal, da je Adolf Strebinger Bartolomeo Giardini, ali to je bilo tudi vse. Dalje ni bilo mogoče najti sledu.

Kdo je bil pravzaprav ta Bartolomeo Giardini, odkod je prišel? Kako to, da je hodil v hišo senatorjevo in da je bil v njegovi rodbini celo domač?

Z besarabske fronte; Naša baterija.

Bordeaux. (Bordó), najlepše in največje zapadno francosko mesto, kamor so spočetka vojne pobegnili predsednik Poincaré in vlada. Kasneje so se vrnili v Pariz. Če pade Verdun, bo Bordo zopet sedež francoske vlade.

Oblast v Markoniu je poizvedovala za tem čudnim Giardinijem, a dognala ni ničesar. Da bi bil Giardini ženin baronice, tega svetnik Koren ni mogel verjeti. Bolj verjetno se mu je zdelo, da so vezale senatorja in Giardinija politične vezi, katere je pa skušala hči prikriti. Vedel je, da je Giardini v senatorjevi hiši važna oseba.

Prej se je glasilo vprašanje: Kdo je Adolf Strebinger? Zdaj se pa vpraša: Kdo je Bartolomeo Giardini?

Prva naloga je, je sklenil Koren, iz materiala, ki je že zbran, to stvar natanko dognati. Večkrat je zaslišal restavraterja Schnederja, domačim in inozemskim oblastim je poslal slike umorjenca, poizvedovali so po kaznilnicah, poizkusil je vse, kar je bilo v njegovi moči, toda razrešitve ni bilo.

Dr. Žolna je razreševal skrivnostne Strebingerjeve zapiske in prebedel nad njimi včasih noč za nočjo. Vedel je, da tiči v njih ime človeka, ki še živi in morda celo blizu in ki bi mu mogel dati vsa potrebna pojasnila za rešitev stvari, ki postaja zagonetka.

Komisar je preizkusil razrešiti zapiske na vse mogoče načine. Sestavljal je sam posebne pisave in iskal po tistih ključah za Strebingerjeve zapiske. V neki osmozložni besedi je našel med črkami tudi številko in ta slučaj ga je spravil do zaključka, da pisave ne bo mogoče drugače rešiti, kakor s pomočjo posebne knjige, ki pa še ni znana.

Sicer je ta knjižni način prav lahek. Izbere se poljubna stran poljubne knjige. Za prvo črko, ki jo hočemo zapisati, štejemo tako dolgo na izbrani strani črke, dokler ne pridemo do nje. Mesto črke zapišemo potem številko.

Ali kako naj določi dr. Žolna knjigo, katero je izbral Strebinger in kako stran knjige?

Sobo, kjer so našli Strebingerja, so točno in večkrat preiskali. Razen par številčk nekega domačega lista niso našli ničesar več. List sam je bil nedotaknjen.

Ko je premišljal tako komisar sem in tja, se mu je v glavi posvetilo. Pri umorjencu so našli številko lokalnega lista z dne 12. januarja. Morda se da s tem listom kaj napraviti.

Poizkusil je s prvo, z drugo in s tretjo stranjo. Od leve na desno, od desne na levo, od zgoraj navzdol in narobe. Na šesti strani, ki je bila najbolj rabljena, je dobil s pomočjo številčk te-le črke:

F. z. r. y. k. s. r.

Na isti način je dobil od spodaj navzgor:

P. e. f. n. l. o. t. n.

Torej nič!

Komisar je vrgel svinčnik jezno na mizo in strmél predse. In tako je motril brez misli dve vrsti črk, napisanih druga pod drugo.

F. z. r. y. k. s. r.

P. e. f. n. l. o. t. n.

Kako bi bilo, če bi poizkusil iz obeh vrst kaj dognati?

Posrečilo se mu je. Ko je preizkusil razne načine, je prišel tudi na to, da bi porabil iz vsake vrste le po eno črko. Pričel je s prvo črko zgoraj, vzel drugo spodaj, tretjo zgoraj itd. Izcimilo se je ime „Fernkorn“.

Zapisnik se je glasil v celoti: „Jutri pokličite Fernkorna“.

Fernkorn! To je bilo vendar ime tistega stotnika, ki je bil vodja Holmhorstovega štaba. Kako je bil umorjenec v zvezi s tem možem, ki je bil brez dvoma poštenjak od nog do glave?

To vprašanje je stavil komisar policijskemu svetniku Korenu, ki je zganil z ramami in odgovoril:

— Vidite, ljubi doktor, vsa stvar je res skrivnostna. Zdi se mi, da se stikajo konci nekje tam, kjer se nam še ne sanja. Slutim, da bomo doživeli že par razočaranj, ki ne bodo posebno prijetna. Stotnika bomo morali spet opazovati. Kako gre to skupaj, mi ni jasno, dve stvari pa sta, ki kažeta prav tesno zvezo. Prvič: Prej je bil Giardini baroničin ženin, zdaj pa je baje Fernkorn. Vemo, da je stotnik poštenjak, toda pomagati si moramo na vse načine. Feldmaršallajtnantu Holmhorstu so ukradeni važni dokumenti. Kdo je tisti, ki je dobro vedel zanje? Kdo je tisti, ki je moral tudi vedeti, kje leže? Vodja njegovega štaba, stotnik Fernkorn, kateremu je, kakor vemo, general vse zaupal! Stotnik je bil usodnega večera pri generalu, zapiski špijona imajo njegovo ime, torej ne smemo vsega tega prezreti. Zraven se je pa še baronica jako prestrašila, ko ji je imenoval dr. Martinič njegovo ime in nenadoma vprašala, če ima policija za to dokaze, da je stotnik v zvezi s to afero.

Najenostavnejše bi bilo, stotnika uradno pozvati. Toda zdelo se ni popolnoma primerno. Če Fernkorn o stvari nič ne ve, je zvanje itak brez pomena, če je pa pri stvari udeležen, bi policija na ta način prezgodaj vzbudila njegovo jezo. Treba je pričeti na pravem kraju. Ena sama nepredvidnost bi utegnila marsikaj podreti in

Francosko mesto Chaillon v dolini Lorraines, kjer se vrše besni boji med Francozi in Nemci že od srede februarja t.l. brez odločitve.

vse skupaj še bolj zamešati, kakor je že tako zamešano.

Koren je šel takoj k Holmhorstu ter mu vso zadevo razložil.

— Gospod policijski svetnik, je rekel general, dostojnejšega človeka ni na svetu, nego je stotnik Fernkorn. Izključeno je in nesmiselno, da bi se premaknil ta oficir le za milimeter s poti, po kateri ga vodita dolžnost in čast.

— Počakam je dejal gospod svetnik. Služkinja je odprla vrata v stotnikovo sobo in svetnik je vstopil.

Ogledal si je in opazil brzojavko, ki je ležala na košu za papir.

Vzel je v roke list in čital:

— Prosim, pridi takoj. Sem na pristani. Ne pozabi zavoja.

M.

Našel je, kar je iskal.

Slučaj pa je bil vendar nekaj docela posebnega. Kakšen vzrok je imela baronica, da je bežala pred policijo? Zakaj je poklicala nenadoma stotnika? Kaj je bilo tisto, kar ji je moral prinesiti in kar je omenjala celo v brzojavki?

Vedenje stotnika je kazalo, da ne ve ničesar o tem, kar se je godilo na Laškem. Iz vsega se je dalo sklepati, da je pri stvari nedolžen. Služkinja in hišnik sta vedela, kdaj odpotuje. Izvoščeka, ki bi ga naj peljal na postajo, je naročil dan poprej.

Z mirnostjo, ki je bil vajen, je stopil v vlak. Svetnik Koren je videl, kako mirno si je kupil vozni listek. Sledil mu je in sedel v isti voz. Sluga je prinesel stotniku kovčeg. Svetnik se je pričel s stotnikom pogovarjati. To je trajalo par ur. O razburjenosti ali nervoznosti ni bilo ne duha ne sluha.

Policijski svetnik je bil dober poznavalec ljudij. Videl je takoj, da ga stotnik ne bo nepričakovano iznenadil s kako prevaro. Kam se pelje, mu je bilo znano, ker je stal tik stotnika pri blagajni za vozne listke.

Koren se je stisnil v kot in zadremal. Spal je vso noč. Šele blizu meje ga je zbudil sprevodnik.

Ko je vozil vlak počasi v Pontebo, je opazil svetnik že oddaleč dr. Martiniča in oba agenta. Dal jim je znamenje, naj bodo previdni.

Stotnik Fernkorn in svetnik Koren sta čakala v kupeju colninskih preglednikov.

Stotnik je takoj odprl kovčeg. Na obleki je ležala zapečateni sprava za akte. Zavoja, za katerega je prosila baronica, svetnik ni mogel opaziti.

Nato sta šla oba gospoda v restavracijo zajutrkovat.

Lausanne, krasno švicarsko mesto, kjer so bile protinemške demonstracije in kjer žive Rusom prijazni poljski politični voditelji.

Vstopil je pribočnik in naznanil, da želi prositi stotnik Fernkorn za neko službeno stvar.

General se je opravičil, odšel v sosednjo sobo in se kmalu vrnil. Rekel je:

— Gospod stotnik je ravno prošil za tridnevni dopust. Pelje se v Italijo. Nimam vzroka, da bi mu ne dovolil. Jutri opoldne je prost.

— Ali ste, ekscelenca, vprašali gospoda stotnika, zakaj potuje ravno zdaj v Italijo?

— Da. Ko sva službeno stvar opravila. Rekel mi je, da ga je nevesta brzojavno prosila, naj jo obiše. Torej ljubezenska zadeva, kakor vidite.

— Da, tako se zdi, je odgovoril policijski svetnik vdano in se poslovil.

Torej v Italijo se pelje! K baronici. Hm! Jako sumljivo! Martinič je dobro ugnal gospo! Godi se ji tako slabo, da kliče na pomoč svojega stotnika. In vendar še vse to ni pravi vzrok za nenadno potovanje v Italijo.

Baronica je bila vendar jako prepadena, ko je čula, da se imenujejo v aferi tudi stotnikovo ime. In zdaj, ko je stvar vredna vedno večjega pomisleka, ali je mogoče, da bi ga klicala? Tista, ki je plašno vprašala, če se imenuje pri stvari tudi Fernkornovo ime, da bi vlačila sama v zadevo Fernkorna? Neverjetno! Prisilili so jo gotovo prav posebni vzroki, da je brzojavila ponj.

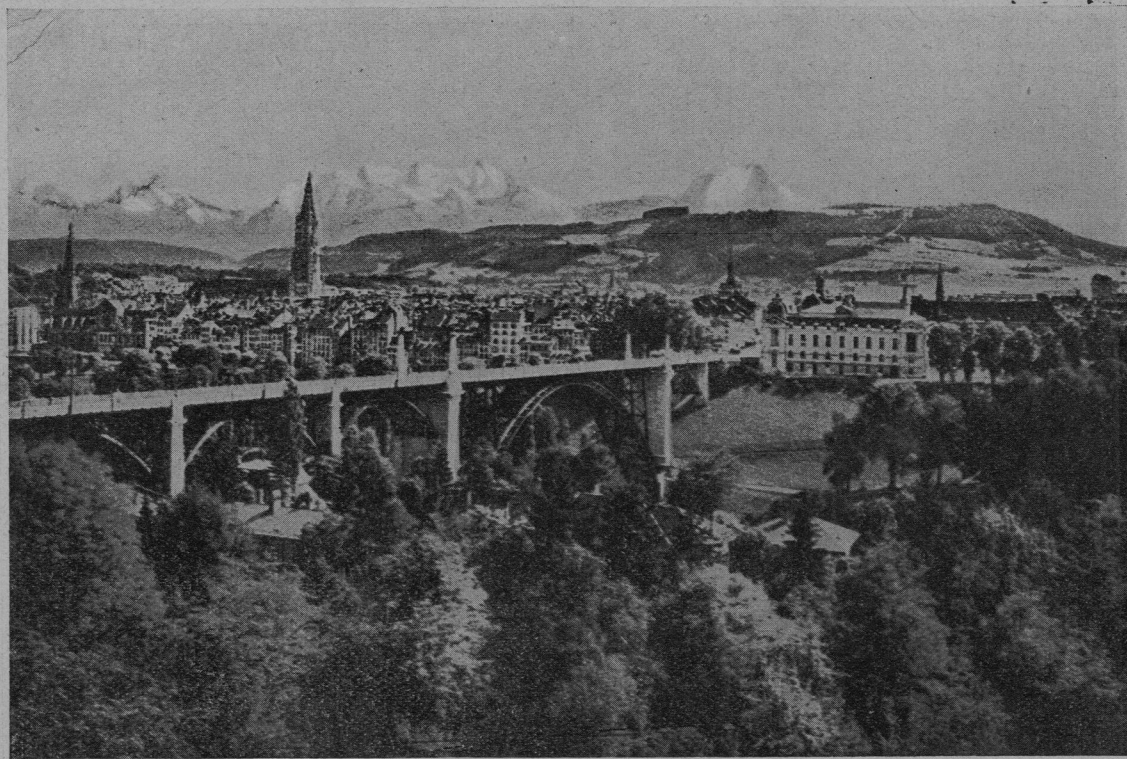
Svetnik je krenil proti stanovanju Fernkorna. Stotnik je stanoval v prostrani ulici.

— Ali je gospod stotnik doma? je vprašal služkinjo.

— Nikogar ni doma, je odgovorila.

— Kdaj pa pride gospod stotnik?

— Čez kake pol ure.

Bern, švicarsko glavno in vseučiliško mesto, sedež neutralne švicarske vlade.

Policijski svetnik je čakal še nekaj minut, stopil potem v predsobo in rekel služkinji, da pride pozneje.

— Ali naj gospodu stotniku kaj sporočim?

— Ne, ni potrebno, je odvrnil Koren in naglo odšel.

* * *

Ko je prejel svetnik Koren ponoči Martiničevo brzojavko, ki ga je obveščala o begu baronice, se je takoj odločil, spremljati stotnika na poti v Italijo.

Na peronu je čakal dr. Martinič. Ker je gledal svetnik namenoma stran, je sledil komisar oddaleč in sedel na drugi konec iste mize, za katero sta sedela svetnik in stotnik.

— Kako dolgo stoji vlak v Pontebi? je vprašal stotnik.

— 42 minut. Peljete se gotovo na milansko razstavo.

(Dalje prihodnjič.)

Arkadij Averčenko:

Zamotana in temna povest.

Trgovec s črevlji Podljukin je oblekel površnik. Ta je bil ves zamazan, ob šivih razparan in brez ovratnika. Podljukin je šel peš v prodajalnico trgovca Hamova, ki trži z živili. Pozdravil ga je in mu je dejal: »Daj mi, bratec, dva funtka krače«. Hamov mu da: »Prosim, bratec, zate 2 rubeljčka«. — Kakšna 2 rubeljčka! Predvčeraj sem plačal le 80 kopejk«. — »Hm, to je bilo predvčeraj, danes je pa danes«, se smehlja Hamov. — »Nu, dobro, bratec Hamov, pomnil me še boš!« Pa odide domov in šepeče spotoma števila in številke.

Trgovec Hamov je oblekel površnik, ki je imel ovratnik iz pasje kožuhovine. S cestno železnico se je peljal k trgovcu Podljukinu. »Dober dan«, pozdravi in vstopi. »Ej, golobček, pokaži mi takole čreveljček«. — »Prosim, prosim!« Podljukin stopica ves nemiren: »Tule bi bil parček, 16 rubljev za tebe«. — »Kaj, 16 rubljev? Pred tednom sem kupil strijčku pri tebi par za 13 rubljev«. — »Kaj praviš, pred tednom! Takrat je bila krača pri tebi tudi še po 80 kopejk«. — »Aha, tako si misliš to. Čakaj, ko prideš k meni, ti poslužim!«

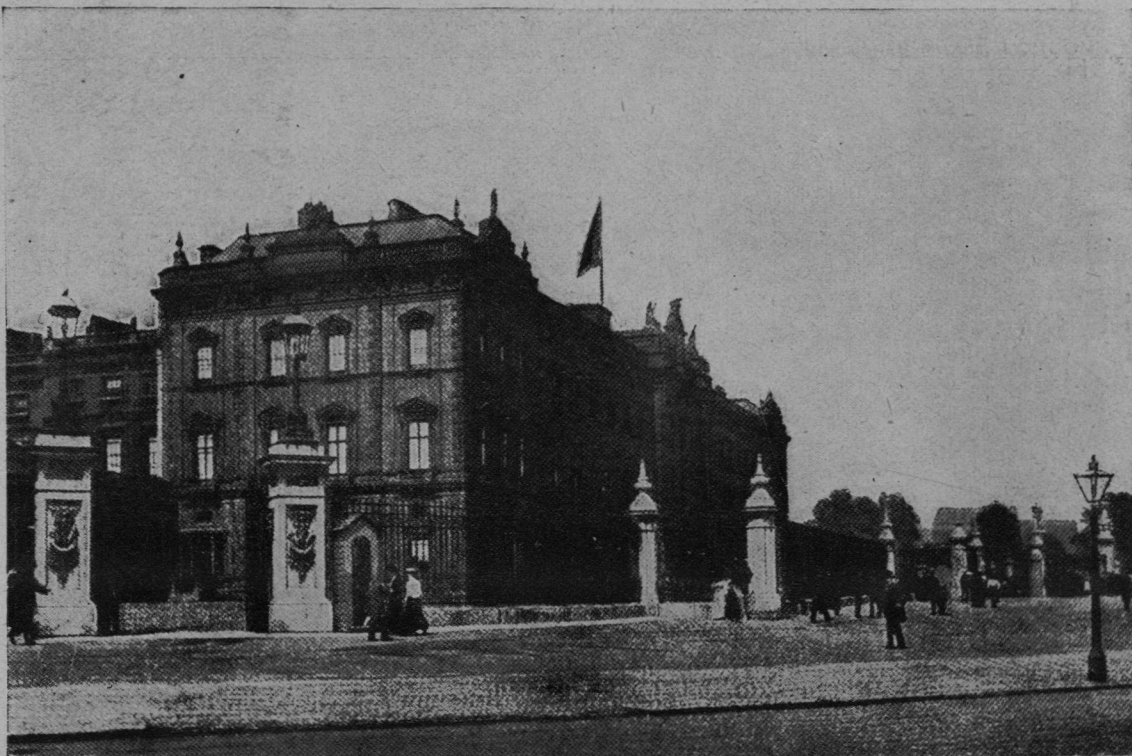
Trgovec Podljukin je oblekel nov površnik z ovratnikom od ovčine. Poklical je izvoščka in se je peljal k trgovcu Hamovu. »Prosim 5 funtov krače«. — »Prosim, 10 rubljev pri blagajni«. — »Oho, zdaj naj bi bil funt že 2 rublja? Izvrstno, izvrstno! Sedaj vem, kaj mi je storiti!«

Trgovec Hamov se je odpravljal k trgovcu Podljukinu. Ogrnil je kožuh, pokrili

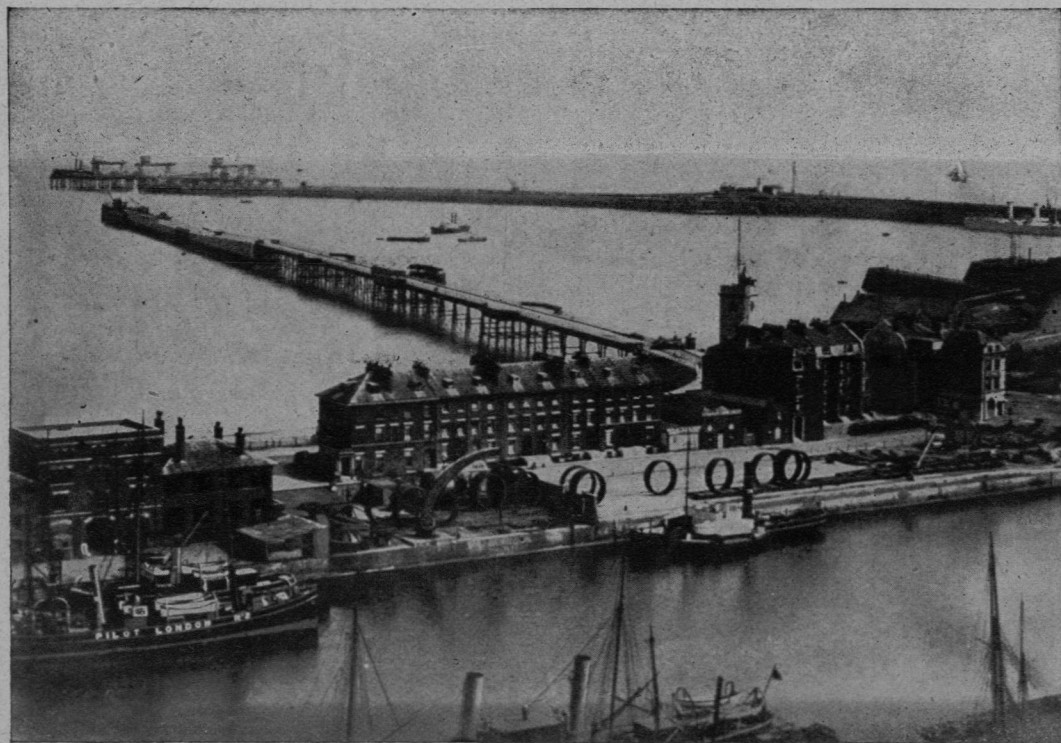
Podljukin je oblačil suknjo, ki je bila podšita s kožuhom lisice srebrnice. Vzel je palico z debelo, zlato kroglo in je stopil med vrata: »Mihajl, pripravi avto!« Pritrese se in prisope avtomobil. Podljukin se pelje k Hamovu. Med njima se razvije tale pogovor: »Bratec, jaz sem pravičen. Ti me gnjaviš s kračo, jaz tebe s črevlji, Ti mene s klobasami, jaz tebe z opanki«. — »Ne preмагаš me! Dosljej si me pri črevljih za 62,

bila gorko podložena z ovčino. Poklical je izvoščka in se je peljal k trgovcu Podljukinu: »Par čreveljev«. — »Prosim, 22 rubljev«. — »Oprostite, a prej so bili le 13 rubljev«. — »Še poceni je to. Tudi krača je bila prej 80 kopejk, pa je sedaj že 1 rubelj 40«.

Čez teden dni je moral kupiti Publija Ovečkin krače. Oblekel je lahek pomladni površnik. Mrazilo ga je, ko se je peljal s cestno železnico k Hamovu. »Prosim neko-

Palača Buckinghamska, sedež angleške vlade v Londonu. Zaradi revolucije na Irskem in zaradi zakona glede splošne vojaške dolžnosti Angležev je izbruhnila nevarna vladna kriza, iz katere izide bržčas ponovljeno ministrstvo.

Dover, najvažnejša angleška luka, ki so jo že večkrat ometavali nemški letalci z bombami.

kučmo iz soboljine in zaklical med vrati: »Nikifor, zapreži!« Rejenj kočijaž zapreže in tleskne z bičem. Konj zdirja po cesti. Podljukin je sprejel Hamova ponosno: »Čreveljčke potrebujete? Prosim, 38 rubljev par. Kupite hitro, pozneje ne bo niti teh«. — »Tako si jo torej uganil«, se prezirljivo posmeje Hamov, »čreveljčke vzamem, seveda, a niti tvojemu bratu ne svetujem, da bi se pokazal v moji prodajalni. Pokažem vam!

zato ti prodajam klobase po 83. Za par opank zahtevaš 10, jaz pa za prekajene prsi 18:50«. Z gnjevom v očeh sta zapustila drug drugega.

Dragi čitatelj! Mislim, da bi naju nikakor ne zanimal boj teh dveh junakov, če — — — V tem slučaju je bil ta »če« mali uradnik Publija Ovečkin. Kdo ve, kaj ga je vrglo med razžaljena junaka. Ko je bil dobil 20. dan v mesecu plačo, si je oblekel suknjo, ki je

liko krače«. — »Prosim, 2-10 stane funt«. — »Kaj pa mislite! Prej je bila krača po rublju«. — »Oh, prej! Prej so bili črevlji 13, sedaj so 24«. — »Seveda«, vzdihne Ovečkin, »oprostite«.

Čez teden dni obleče Ovečkin poletno suknjo. Od mraza potrkava z nogo ob nogo, ko stopa k Podljukinu: »Čreveljev nimam«. — »50 rubljev!« — »Joj!« Pa omedli Ovečkin, in odnesejo ga v sobico za prodajalno. Črevelje je pa le vzel.

Strašen vihar ravsaja. Ovečkin tišči pesti k ustom in gre v vsakdanjem kroju brez površnika k Hamovu: »Malo klobasic bi rad, takole osminkico«. — »100!« — »Kaj, 100? Zakaj pa 100?« — »100! vseeno nam je. Za črevelje plačamo tudi že 50. Tudi mi moramo — oprostite — saj razumete — odreti se ne damo — Zavil se je v kožuh, ki je bil okrašen s smaragdi. Strogo je motril Ovečkina. — »Ali naj umrjem?« prav ponižno vpraša Ovečkin. — »Prosim! Opozorim vas pa, da so danes tudi rakve drage. In kljuse, ki bi vas vleklo v jamo bi stalo denarja«.

Publiju Ovečkinu je bilo pa tudi že vseeno. Leže, vzdihne in umrje. — »Dečko«, pokliče Hamov, »odnesi to žrtev draginje!« Pa pokrije kučmo, vso z rubini obdano in z briljanti okrašeno in gre na izprehod. Iz previdnosti vozi za njim avto s koški, ki so v njih jabolka, hruške in anane.

Pravijo, da je vse dražje. Več je zahtev nego ponudb. Pa je dražje tudi blago, ki nima mnogo odjemalcev, n. pr. konopci. Žal! Za temi bi morali pravzaprav mnogo bolj povpraševati.

Francosko ženstvo.

Francosko kmečko ženstvo je v sedanji vojni pokazalo, da prav nič ne zaostaja za našim in nemškim ženstvom, kar se tiče previdnosti in vztrajnosti v vodstvu kmečkega gospodarstva. O tem se je prepričala komisija 14 Angležinj, ki so v študijske namene prepotovale Francijo.

Voditeljica komisije, mis Gladis Pott, je opisala svoje doživljaje na Francoskem nasproti sotrudniku »Times« tako-le:

Naš obisk je med drugim veljal tudi posestvom in kmetijam na bojišču ob Marni. Gromenje topov, ki se je neprestano slišalo, je spominjalo na resnost časa in dajalo našemu potovanju resnoben pomen. V prvi vrsti nas je zanimalo gospodarstvo na malih posestvih. Kar je pred vsem sililo v oči, je bila žilava energija, s katero francoske žene opravljajo svoje delo. Takoj, ko so bili moški mobilizirani, so zavzele njihovo mesto ženske, da jih nadomeste v gospodarstvu, in od tedaj opravljajo vneto in neugnano na polju in doma. Zene in hčere, da, celo matere vojakov so to, ki skrbijo za to, da noben kos zemlje ne ostane neobdelan. Videle smo zelo priletno ženo, ki je opravljala celo najtežja in najnapornejša dela. Ta volja za delo in pa spretnost, s katero se je francosko ženstvo lotilo deloma nevajenega dela, se je opazila pri vseh ženskah. Mnogo njih je bilo že prej vajeno kmečkemu delu, ker so že v miru morale pomagati svojim možem; vsekakor so pa opravljale prej le lažja dela, dočim morajo sedaj nositi vso težo dela. Mnogim je bilo kmetovanje sploh nekaj čisto novega. Tako neka žena ni imela nobenega pojma o poljedelstvu, ko sta morala oditi k vojakom njen mož in brat, ki sta dotlej oskrbovala gospodarstvo; hočeš-nočeš je morala sedaj žena prijeto za delo. Bila je razumna in ker ji dobre volje za delo ni manjkalo, je bila v malo dneh tako daleč, da je mogla pametno izvršiti vsako delo. Spomočjo 12 letne hčerke obdeluje sedaj ta žena z lepim uspehom svoje polje. V mnogih francoskih vaseh razen pohablencev in starcev ni bilo videti nobenega moškega.

Francoske žene smatrajo kmečko delo za svoj delež v narodni brambi ter izvršujejo svojo nalogo brez godrnjanja. Njihova delavnost je v velikem nasprotju z nemarnostjo,

Ribiška ladja na flanderskem morskem obrežju, kjer so se vršili v zadnjem času boji angleških in nemških bojnih ladij in hidroplanov.

ki jo kažejo angleške žene, ki po večini ne mislijo na to, da bi prevzele delo odsotnega soproga. Tudi gospodarska neodvisnost francoskih kmetic je veliko večja nego angleškega kmečkega prebivalstva. Vse se doma pridelava in porabi. V mnogih hišah kupujejo le sladkor in čaj, vse druge potrebščine se pokrivajo iz lastnega gospodarstva. Žito se daje v mlin, kruh se peče doma. Vino, sadjevec, sir in zelenjava se prideluje doma. Celo plevel skrbno pobirajo in porabljajo za krmo živini.

Nauk, ki smo ga prinesli s Francoskega in ga hočemo oznanjevati našemu ljudstvu, je ta, da z dejstvom, da so možje v vojni, še ni vse storjeno, marveč da je za nas ženah, da zastavimo vse svoje moči in preprečimo, da bi življenje doma zaostalo.

:: Podpisujte 17. vojno posojilo! ::

Naši generali o naših vojakih.

General Svetozar Boroević pl. Bojna je pisal te dni:

Vašemu vabilu, naj rečem nekaj besedi o soški armadi ob veliki noči, mislim, da najboljše ugodim, če govorim o posamezniku, o preprostemu vojaku, o častniku na bojni črti, o malem kamenčku, iz katerega se sestavlja krasni mozaik naše vojske.

Ni mi potreba zagotavljati, da se vse stori, da se kolikor mogoče olajša usoda junakov, ki stoje 11 mesecev vsako uro v bedi in v nevarnosti, da se preskrbe z vsem in da se krepe za izpolnitev njih ponosne naloge. Zvestoba in udanost, s katero izpolnjujejo svojo težko dolžnost, se izraža mnogokrat s ponovnimi dejanji, v usodah posameznikov, ki celo starega vojaka kot sem jaz mogočno zadenejo pri srcu.

Posežem le po mali povesti izmed tisočih podobnih.

V armadi imam moža, četovodjo Pavla Gyolcsosa, ki se je boril v Srbiji, v Karpatih, ob Savi in ob Soči. Šestkrat ranjen, komaj ozdravljen, se je vedno vrnil na bojno črto. V četrti soški bitki, sedmič — težko ranjen —, okrašen že s tremi častnimi znamenji, je bil vprašan, če kaj želi, kar se mu lahko izpolni. Veste li, kaj je hotel mož? Prosil je, naj bi smel videti svojega poveljujočega generala, da mu lahko zagotovi svojo zvestobo do smrti.

Takoj se mu je izpolnila želja. V bitkah preizkušeni cesarski in kraljevi princ, sam hraber, ki najvišje ceni pravo hrabrost, je hitel k junakovi postelji.

Naj li Vam rečem še kaj več o duhu soške armade? Naj li pojasnujem notranji vzor njenih uspehov?

Narod, vojska, ki ima take može, ostane pokonci v najdivnejšem viharju, klubuje svetu sovražnikov. Voditi take može je sreča nad vse na tem svetu. Najvzvišenejšje je, kar more doživeti vojskovodja, če vidi odsevati svoje ideje, želje in smotre v srcu vsakega moža. Najvišje je tu samoobsebi umljivo. Inicijativa, držnost in veselje do odgovornosti, od generala do priprostega moža, to žanje triumfe.

Ta duh je v bitkah ob Soči pokazal napadalno veselje premočnega sovražnika. Povejte te besede, ki se mi zde revne v

Kako se zabavajo američanski vojaki, ki so vsi športniki kakor Angleži.

primeri s tem, kar čutim kot vojskovodja, vsem, ki imajo svoje v armadi!

»Lokalanzeigerjev« zastopnik v avstro-ogrskem vojnem tiskovnem stanu je imel pogovor z vrhovnim armadnim poveljnikom nadvojvodom Friderikom, ki je med drugim rekel:

»Kar so izvršili doslej naši vrli bojevniki ob Soči, se ne more izreči nikoli dovolj priznanja. Ta neomajni mir nasproti napadom po številu toliko močnejšega sovražnika, ta radovoljna, vesela požrtvovalnost mi je bila vsikdar v posebno veselje, kadar koli sem mogel obiskati soško armado.

Še-le pred nekaj dnevi sem se vrnil s potovanja na fronto na Poljskem z najlepšimi vtisi. Čimdalje v ospredje se pride, tem zaupnejše, vznešenejše je razpoloženje naših ljudi in zasedeno ozadje se z velikim zadovoljstvom pokori naši upravi.

Osvojitev Lovčena je bil čin, na katerega more biti naša armada zelo ponosna, kajti tu se je zopet enkrat izvršilo nekaj, kar je cel svet smatral za nemogoče.

General Franc Rohr, poveljnik c. in kr. desete armade, pa je pisal:

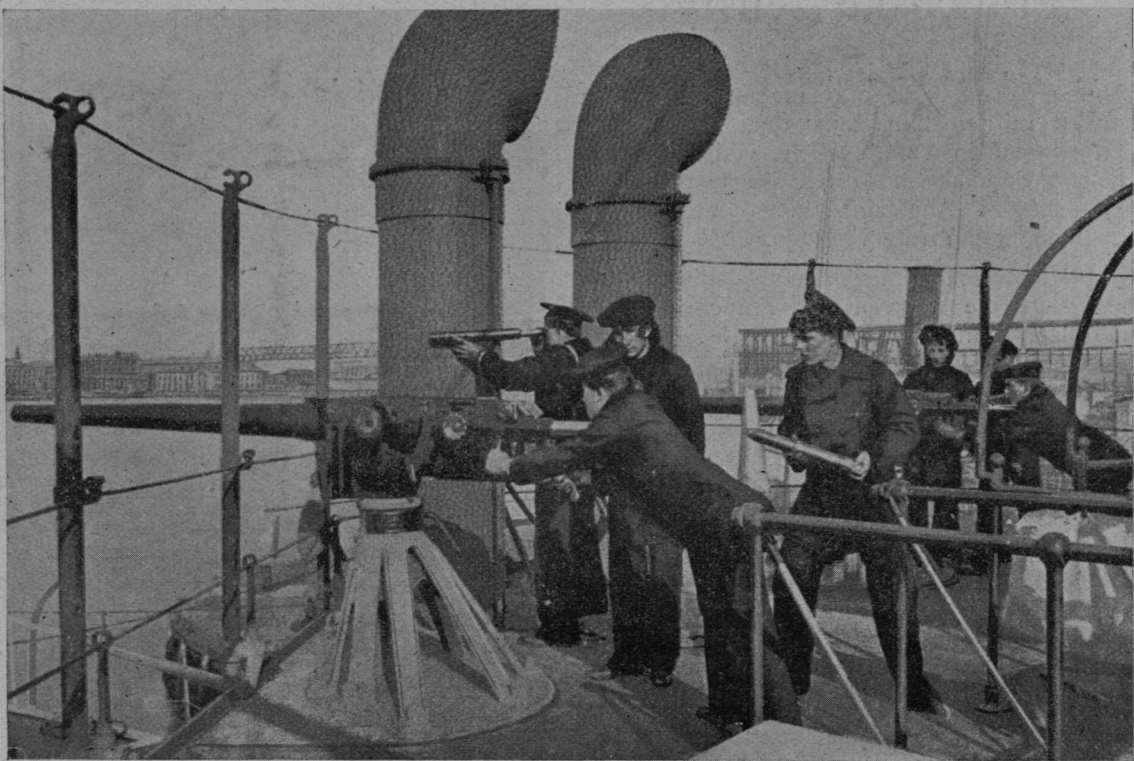
»Vrle, do smrti junaške čete podrejene mi armade stoje že enajst mesecev kot »železna straža« na obmejnem pobočju karnijsko-julijskih alp.

V očigled znatne premoči, kljubujoč vremenskim nevarnostim in smrtnim nevarnostim visoko alpske zime, večkrat v višinah, na katere priplezajo v miru le izkušeni turisti, je njih naravnost starodavno junaštvo ne le zapovedalo uspešno »stoj« napredujočemu sovražniku, marveč mu je tudi ponovno z zmagovitimi napadalnimi udarci pokazala, da ni nobene ovire hrabrim avstrijskim četam, posebno ne nasproti nezvestim Lahom.

Pridržano bodi poznejši dobi, da ceni vse, kar je storila požrtvovalnost naših vojakov — odlikovalo se je tudi prebivalstvo koroške dežele — glede na zvestobo in ljubezen nasproti vladarju in domovini v nepremagljivi veri na lastno moč tudi v najtežavnih razmerah v alpskih deželah.

Bodi v zaledju vsak prepričan, da preveva zavest o končni zmagi vsakega vojaka naše vojne sile, ki se bori na južno zahodni meji.

V tej veri zmagamo.

Brzostrelni topovi na američanski bojni ladji.

Razne vesti.

Edini maturant. Na realni gimnaziji v Delitschau na Nemškem se je te dni vršila matura. Priglasil se je le en kandidat, vsi ostali maturanti so že davno prostovoljno na fronti. Priglašeni kandidat je maturo srečno napravil in gotovo bi tudi on sedaj odšel med vojake, da ni — iz Perzije. Piše se za Alikana Kadjara in je sin nekega veletržca v Teheranu.

General infanterije pl. Kusmanek. Povodom obiska naših ujetnikov na Ruskem je grofica Forgach od odposlanstva Rdečega križa imela v Nižni-Novgorodu zaseben pogovor z generalom infanterije pl. Kusmanek. Eno uro se je smel general Kusmanek pogovarjati z grofico. General, ki je nosil avstro-ogrsko uniformo, ne pa sablje, si je dal o domovini pripovedovati, pa samo o zasebnih zadevah, ker se pogovor seveda ni vršil brez prič. Vrata v stransko sobo so bila odprta in na pragu sta stala dva ruska oficirja. Eden izmed njiju je imel v roki uro.

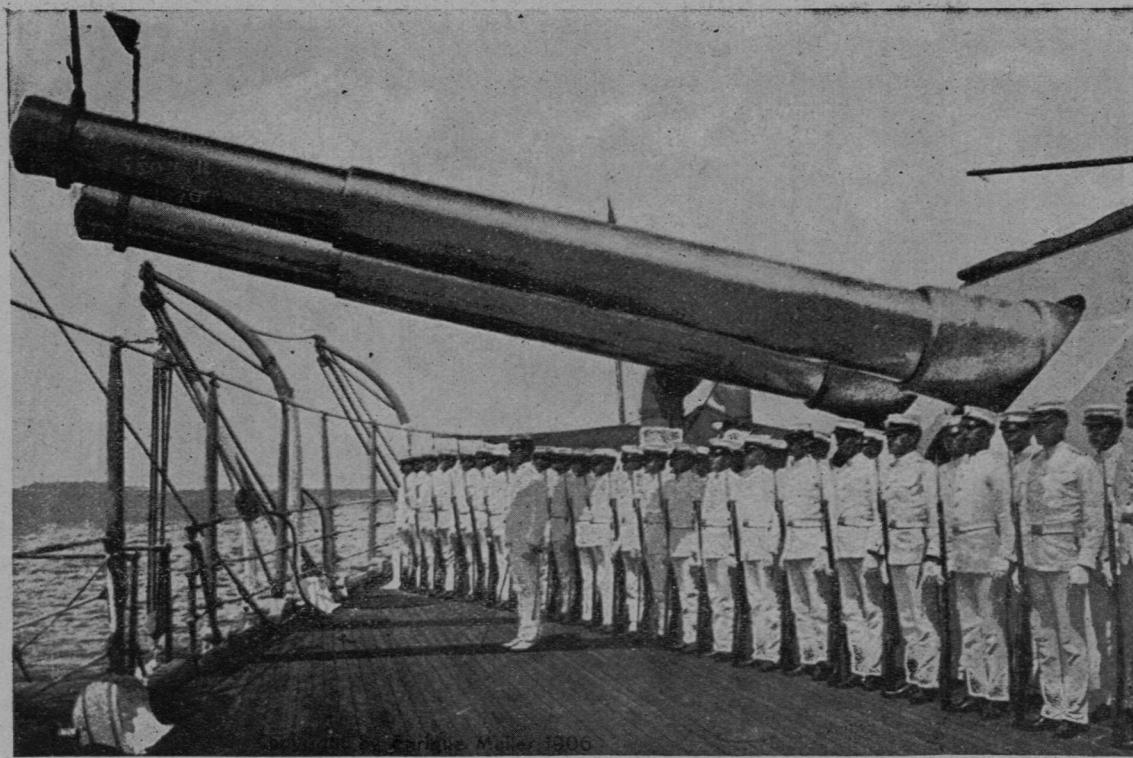
Ko je ura potekla, se je približal. »Madame«, je rekel, »čas je potekel«. Grofica je vstala, pa je hotela še par besedi izmenjati z generalom Kusmanekom. Oficir ni več dovolil. »Obžalujem, madame«, je rekel odločno, »moja navodila so stroga — ne smem pristiti podaljšanega pogovora«. Priklonil se je vljudno, pa ne na nerazumljiv način, in grofici Forgach ni preostalo drugega, kakor da se je odstranila.

V strelskem jarku je postal škof. Kakor znano, morajo duhovniki na Francoskem ravno tako pod orožje in na bojišče, kakor drugi ljudje. Mnogo francoskih vojakov in kaplanov se prav hrabro bori v strelskih jarkih. Eden izmed njih, župnik de Lobella, sedaj narednik, je bil od papeža imenovan za škofa v Gapu. Novi škof je poslal svojim dijecezanom prvo pastirsko pismo iz strelskega jarka, poudarjajoč, da rad in z veseljem izpolnjuje svojo vojaško dolžnost, ki je v teh hudih časih najvažnejša in največja za vsakega pravega patrijota. Novi škof ostane še tako dolgo narednik, dokler mu vojaška uprava z ozirom na njegovo dostojanstvo ne dovoli dopusta, da bo mogel prevzeti vodstvo svoje škofije.

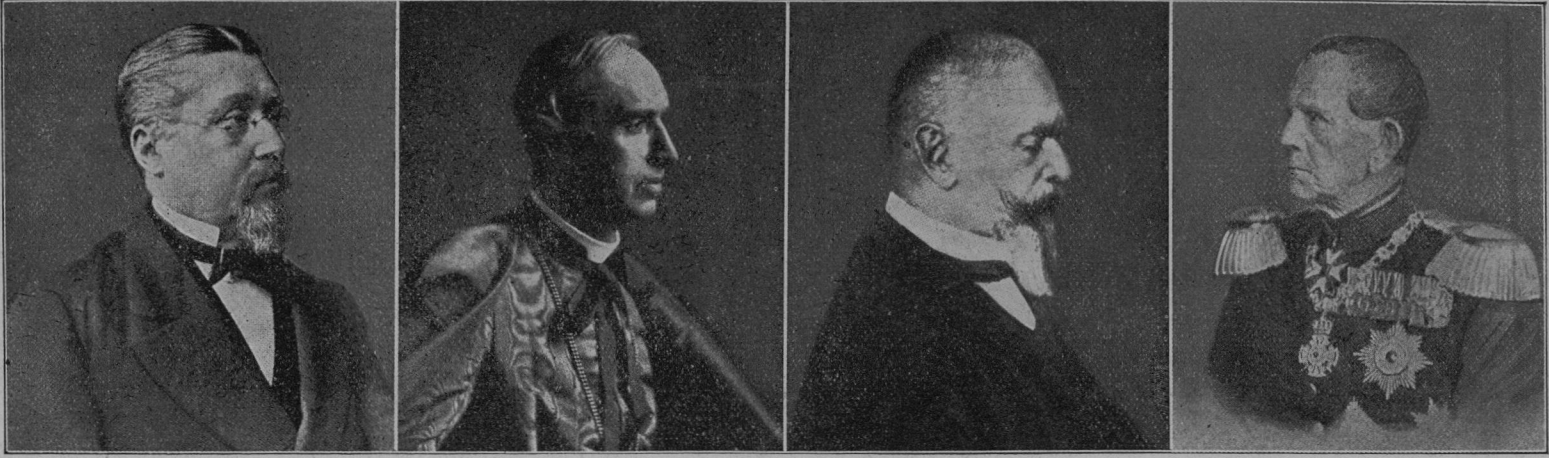
Spominsko ploščo na mestu atentata so odkrili nedavno v Sarajevu. Plošča je iz črne mramorja, nad njo se nahaja krona, v kateri gori večna luč. Na plošči se nahaja napis: 28. VI. 1914. poginuhe na ovom razkršću mučeničkom smrću od ubojničke ruke priestolonasljednik nadvojvoda Franjo Ferdinand i supruga mu vojvodkinja Sofija Hohenberg.

Pisma v Italijo. Curiški poizvedovalni urad za pograščance opozarja, naj se v pisnih govori le o družinskih razmerah in opusti vsak stavek, ki bi se utegnil zdeti cenzuri dvoumen. V Italijo namenjena pisma naj ze denejo v zavitek brez podloge, na zavitek naj se napiše natančen naslov prejemnika; ta zavitek naj se položi v drug zavitek, ki naj se naslovi na gori navedeni curiški urad (Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster); temu drugemu zavitku je priložiti »Coupon réponse«.

Res potrebno! Poleg mnogih drugih skrbi dela merodajnim krogom precej preglavice — spolna bolezn. Ugibajo in odločajo se vsakovrstni ukrepi. — Kakor poroča ugleden list, namerava dunajska občinska

Američanski vojaki na bojni ladji pod dvema ogromnima topoma kalibra 40 cm.

Jos. Viktor Scheffel, nemški pesnik, ki je umrl pred 30 leti, odličan zastopnik romantične struje srednjeveških sujetov (>Troben-tar sekinški«, >Ekkehard«) po Scottovem vzoru.

Kardinal Mercier, ki se kot glavar katolikov v Belgiji upira nemški sedanji vladi ter je imel zadnje čase več mučnih političnih afér.

Sedanji ruski ministrski predsednik Stürmer, na dvoru zelo priljubljen mož brez politične prakse, ki hoče baje dumo odstraniti in uvesti iznova popoln absolutizem.

Karel Bernhard grof Moltke, general štabni šef nemške armade na vojni s Francozi 1. 1870./71, pravi zmagovalac Napoleona III. reformator nemške armade, umrl pred 25 leti.

blagajnica ustanoviti neke posebne vrste institutov po vzorcu mesta Hamburga in Berlina. In sicer se bodo za 10 let nazaj v bolniških knjigah zapisane osebe — kolikor jih je pač še živih — pozvale k pregledovanju njih zdravstvenega stanja glede svoječasne spolne oboletosti v to določeno prostoro, kjer jih preišče tačasni blagajniški zdravnik in jim da potrebna navodila; direktno zdravili tamkaj ne bodo. Tej kontroli bodo tudi podvrženi oboleli s fronte. Baje obeta biti ta naprava ugodna za one, ki se zaradi takih oboljenj sramujejo pred domačimi i. t. d. — Slični ukrepi bi bili tudi drugod potrebni!

„Prisonnier de guerre.“ Vsa pisma in dopisnice, ki so namenjene vojnim ujetnikom na Ruskem, Laškem ali kjerkoli, morajo imeti na zgornjem robu naslovne strani zgorajšjo označbo, ki pomeni »vojni ujetnik«. Te dni je došla odredba, da se bodo vsa pisma in dopisnice vrnila odpošiljatelju, ako ne bodo imele tega napisa. — Dobe se tudi dopisnice, ki imajo to označbo že tiskano.

Bolgarski general o koncu vojske. Bolgarski general Žekov, ki se je mudil nekaj dni v Berlinu, je imel razgovor z za-

stopnikom nekega lista. Na vprašanje, če bo res še to poletje vojska končana, je Žekov odgovoril: »Brez premišleka rečem: Da! Poletje nam bô prineslo mir, časten mir. Voz štirisporazuma je tako zavožen, da ga ne more nihče rešiti. Vsi kulturni narodi hrepene po miru. Vojsko bi rada nadaljevala le peščica ljudi, ki jih lahko z imeni naštejemo: Briand, Poincaré, Grey, Sonnino, Sallandra, Izvolski, Sazonov.«

Gospodinjstvo.

Zastrupljenje krvi. Velikokrat se dogodi, da si človek z malo nepazljivostjo ali nerodnostjo zastrupi kri, kar je seveda sila nevarno. Napravi se ti mozoljček, ki ga razprskneš z nohtom; odgrneš si kožo, ki jo odščipneš z zobom, — in zastrupljenje je tu. Roka, glava, vrat ti začne otekati; če ni zdravnika, je stvar lahko usodna. Za tak slučaj je uspešen pomoček naslednje: Vtakni oteklino v kislino ali pinjeno mleko, ki se vsled tega čisto segreje; zato naj se to kake trikrat ponovi. Takoj se čuti, da je bolečina olajšana, in čez kake tri ure je nevarnost odstranjena.

Kri iz nosa. Ako začne siliti kri iz nosa, svetujejo nekateri to-le ravnanje: Potegni pošteno ob zaprtih ustih zrak v nos, zatisni s prsti nosnici, nato pa dihni nazaj skozi odprta usta. Zrak ki ga potegneš vase, strdi kri v nosu. Pljučni zrak, ki se segreje do 28 stopinj R., bi strjeno kri zopet odstranil, če se ne bi odstranil skoz usta.

Smrčanje je zelo mučno, zlasti takrat, če je več oseb v isti spalnici. Izdatno sredstvo zoper to nadležnost je baje v mrzlo vodo namočena goba, ki se položi smrčočemu na usta. Pravijo, da takoj utihne. Samo paziti treba, da se ne zaduši.

Grlo zatečeno in gnojno. Skuhaj pest žajbelja in žlico medu na četrt litra jabolčnega kisa in izpiraj si s tem grlo. Vrat ovij s krpo namočeno v žganje, ko se segreje, namoči zopet. Žganje izvleče bolečine. Tudi meden obliž stori jako dobro. Za vročino, ki se kuha po telesu, stolci bučino ali kumerčino seme, izžemi skoz krpico v vodo, osladi z medom in jemlji večkrat po požirku. Na noge si deni dobro ovite mokre pavolnate nogavice!

Ako boli vrat, dé jako dobro, ako masiramo od zunaj s Fellerjevimi olečine plažečim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«, ter na znotraj grgramo. 12 steklenic poštine prosto stane samo 6 K od lekarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg, št. 280. (Hrvatska). Mnogo zdravniških priporočanj. 100,000 zahvalnih pisem, tudi za »Elsa-kroglice«.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojsko in po vojski svojo vrednost. Varno je toraj naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verižico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastoj in poštine prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Trdovratno se vzdržuje govornica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov zastoj. — Opozarjamo na današnji zadnevni oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Naročite se na list „Tedenske Slike“, ki je najbolj zanimiv in najboljši slovenski ilustrovani tednik! Razširjajte ga in pridobivajte mu novih naročnikov.

Zajamčen uspeh, drugače denar nazaj

Tisoče zahvalnih pisem za vpogled na razpolago

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite
med. dr. A. Rixovo prsno kremo
oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnje K 3'30, velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8'80. Kosm. Dr. A. Rix laborat. Dunaj IX., Lakergasse 6/O. Razpošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanc in drogerija „Adrija“.

:: Poravnajte naročnino! ::

Sida-med

dosedaj pri nas ni bil znan, v Šleziji pa, kjer se proizvaja, je ni družine, da bi ga ne imela vedno doma. Samega kruha n. pr. ne je tam nihče, ampak ga vedno namaže s Sida-medom in tudi k drugim močnatim živilom ga primešavajo. Ker je ravno v sedanjem času kruh precej slabši in je Sida-med že zaradi primesi sladkorja zelo redilen, zato bode že zaradi nizke cene vsakomur dobrodošel. Naroča se pri razpošiljalnici **Sida-medu v Ljubljani, Zeljarska ulica. 14** 6 zavojčkov stane 2 krone in se pošilja po povzetju ali pa če se denar naprej pošlje.

Kašelj — bolane pljuča!!!

„Certosan“ prašek za ojačenje pljuč, svetovno slaveči izdelek bostonskega profesorja dr. Coole-ja, odstrani hitro in temeljito najtrdovratnejši kašelj, hripavost, težko dihanje, — ozdravi rapidno težkoče pri dihanju, katar pljučnih vrhov, zadržuje uničujoči upliv razjedajočih simptomov tuberkuloze ter obrača to zlo trpljenje na ozdravljenje, ker razkuži pljučna vlakna ter dela bacile neškodljive, s tem, da jih vapneni. Nadalje učinkuje na vsak način čudoviti zatolščujoče, ojačujoče in osvežujoče. Tisoči ozdravlencev hvali ozdravljajoči, ojačujoči, zatolščujoči in življenje spasiljočiu pliv „Certosan-a“. Velika originalna steklenica „Certosan-a“ stane K 6.— Zahtevajte ga v lekarni. Ako ga ne dobite, naročajte od glavne zaloge: lekarna **Josef v. Török**, Budimpešta, VI., Kiraly-utca 12./105.

Solnčne pege

kakor tudi rudeče lise na obrazu in na nosu, priščeki, mozoli, gube in vela koža zginajo zajamčeno po stari izkušeni dr.-ja **A. Rix-a pasti pompadour** Popolnoma neškodljivo. Poskušnje K1.— velika škatlja K 3'30. Dr.-ja **A. Rix-a biserno mleko**, tekoči puder, roza, bel in naravnó žolt, 1 steklenica K 3'30.

Poslje diskretno dr. A. Rix. kosm. laboratorij, Dunaj IX. Lakerergasse 6,10.

Zaloga v Ljubljani: parf. **A. Kanc** in **Adrija-drogerija**.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin
Ria balzam Vaših kurjih oces,
bradovic, otiščancev,
v treh dneh brez bolečin. Cena enemu
lončku z jamstvenim listom 1 K, 3 lon-
čki 2 K 50 v. 6 lončkov 4 K 50 v. Sto-
tine zahvalnih in priznalnih pisem.
Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44,
(Ogrsko).

„Darujte za Rdeči križ!“

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene
POVEČANE SLIKE

v vsaki velikosti

Povečane slike 42x53 cm stanejo samo 24K.

Naročila sprejema upravništvo
TEDENSKIH SLIK v Ljubljani.

Sedaj v vojnem času najbolj hvaležna in praktična
času primerna darila so samo
„Gritzner“ in „Afrana,“
šivalni stroji

najboljši, dosedaj nedosežni v trpežnosti za rodbinsko rabo in obrt.
Prednost: kroglični tek, biserni ubod (Perlstich.) Pouk v vezenju brezplačen v
hiši. Cenj. občinstvu se radevolje razkažejo naši stroji in so v poizkušnjo na
razpolago, brez da bi se sililo h kupčiji.

Edina tov. zaloga šivalnih strojev in njih delov (za šivalne stroje
vseh sistemov.)

Ze nad 3 milijone hvaležnih odjemalcev.

Josip Petelinc, Ljubljana,
za vodo — blizu frančiškanskega mosta, levo — 3 hiša.

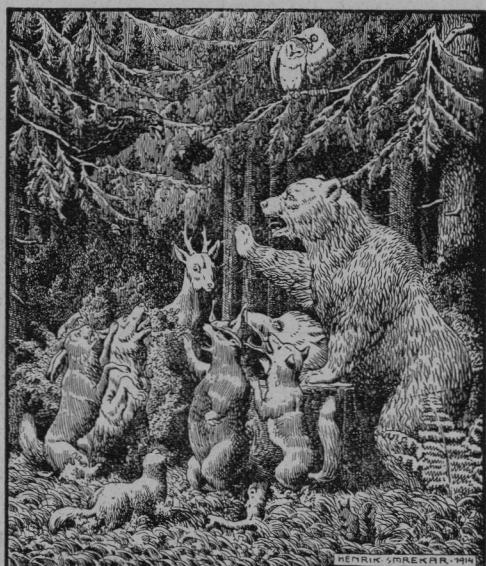
10 letna
garancija.

Modistika
MINKA HORVAT
Ljubljana, stari trg 21.

priporoča cenjenim damam
svojo zelo povečano zalogo
damskih slamnikov in otro-
ških čepic.

Popravila najfineje in najceneje.

Darujte za „Rdeči križ“

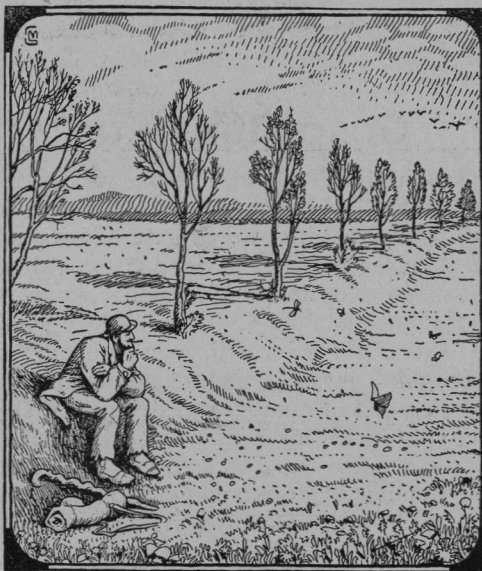
RADO MURNIK
LOVSKE BAJKE IN
POVESTI

Knjiga vsebuje:

Na male kavke dan. — Zaljubljeni
jerebar. — Draga kljunača. — Vese-
lega kljunača žalostni roman. — Pa-
radni lovec Rekordavzar. — Lovec
rešitelj. — Opeharjeni ribič. — Po-
vodnji mož ob Ljubljani. — Ne-
deljska bratovščina. — Brakada brez
braka. — Duhek, lovski Orfej. —
Za mrtvimi ogali.

Dobra, zanimiva knjiga je najboljši prijatelj.

**Najlepše darilo za vo-
jake ranjence in druge.**

MILAN PUGELJ
MIMO CILJEV

Knjiga vsebuje:

Zanešeni. — Trije meseci. — Helena.
— Jerom. — Zaljubljeni kmēt. —
Labud poje. — Utešenje. — Pet kron.
— Zemlja sveta. — Opice.

FLORIJAN
I CVETKO
GOLAR
KMECKE
POVESTI

Knjiga vsebuje:

Lovec Klemen. — Lenčica in zma-
— O hudem kovaču. — Pastirsk
ljubezen. — Katrica in hudič. — V leš
čevju. — Dve nevesti.

Vse kritike o teh knjigah so jak
ugodne.

Vsaka knjiga stane elegantno vezan
2 K 50 h. Razpošilja upravništvo
„TEDENSKIH SLIK“, LJUBLJANA
Frančiškanska ul. 10. I.

ZADRUŽNA TISKARNA KRŠKO ob Savi

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin.
Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusneje, ceno in
v najkrajšem času.

Naročila sprejema vodstvo Zadrūžne tiskarne v Krškem in
upravništvo Tedenskih Slik v Ljubljani, Frančiškanska ulica 10. I. :::

Naročite in razširjajte „Tedenske Slike“! Pridobivajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov tem bolji bo list, zrno do zrna . . . kamen do kamena . . .

Ako naročite in to storite nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
- 1 srečko ogrskega rdečega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880
- 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk iz leta 1884

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitnik 630.000 kron

dobite igralno pravico do bobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastoj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. SKRINJAR, TRST

Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. 1/2 l 2 K. 1/4 l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljemo naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

Podpisujte IV. vojno posojilo!

MARIJA TIČAR,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 26. Šelenburgova ulica 1. nasproti kazine

Prva specialna trgovina umetniških, vojnih, pokrajinskih in drugih **razglednic**

Priznana največjo izbiro na drobno in debelo. **Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.**

Za bolnike!!!

Ali hočete biti enkrat za vselej oproščeni tiščerega, mučnega trpljenja po slabih živcih in slabokrvnosti? — Ali hočete znati kako, se odstrani slabost, telesna in duševna onemoglost, nervozna razdražljivost, brezspanje, potrnost, bolečine v hrbtu in v udih, nervozne želodčne in črevesne neprilike, pomanjkanje teka, nervozno tolčenja srca, srčni krči, omotica? Ali hočete postati popolnoma zdrav, prejojen, delazmožen? Citajte znastveno knjižico pod naslovom: „Kako postanem zdrav in krepek?“ To knjižico in poskušnjo slovečega, živce hranečega sredstva „Nutrigen“ Vam pošljem na željo zastoj in brez stroškov: Podjetje za Nutrigen, Budimpešta, VII. Kertész-u. 50./105.

Zdrava kri!

Kri je splošna redilna tekočina, iz koje dobiva život svoje redilne snovi. Ako nima kri zadostnih redilnih snovi, slabijo organi ter nastane cela veriga bolezni in trpljenja, ki nam greni življenje.

Ta zla veriga mora biti pretrgana

in to je mogoče samo na eni točki, namreč pri hranitvi krvi, pri zboljšanju krvi.

Spisal sem po dolgoletnem proučevanju knjigo, v koji beremo kako in na kak način se kri in sokovi popravljajo, kako se zboljša hranitev, kako se moremo bolezni ogniti ter jih odpravljati.

Popolnoma zastoj

pošljem ta dragoceni spis vsakemu, kdor mi piše zanj! Tudi dam vsakemu priliko, da se prepriča, na kak način je to mogoče, brez vinarja izdatka. Toda pišite takoj!

Ekspedicija lekarne pri operi. Budimpešta VI. Oddelek 499.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog . . . „ 48,500.000.—

Rezervnega zaklada . . . „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

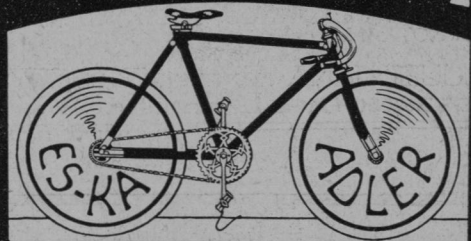
4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. 463

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posojila na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 1/4%, izven Kranjske pa proti 5 1/2% obrestim in proti najmanj 3/4% odplačevanju na dolg.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE:
ZIJE CESTA št. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH:
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Šelenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

Specialna trgovina bluz

Antonija Sitar

PREMOG

najboljše kakovosti
:: po dnevnih cenah ::
na vagone ali vozove

F. & A. UHER
Ljubljana, Šelenburgova ul. št. 4.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10
 špecialna trgovina pletenin,
 trikotaž in perila
 priporoča svojo veliko zalogo,
 kakor:

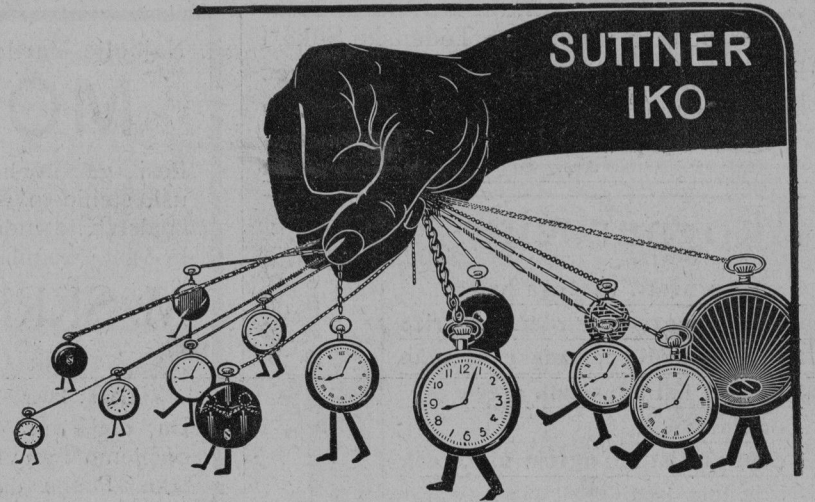
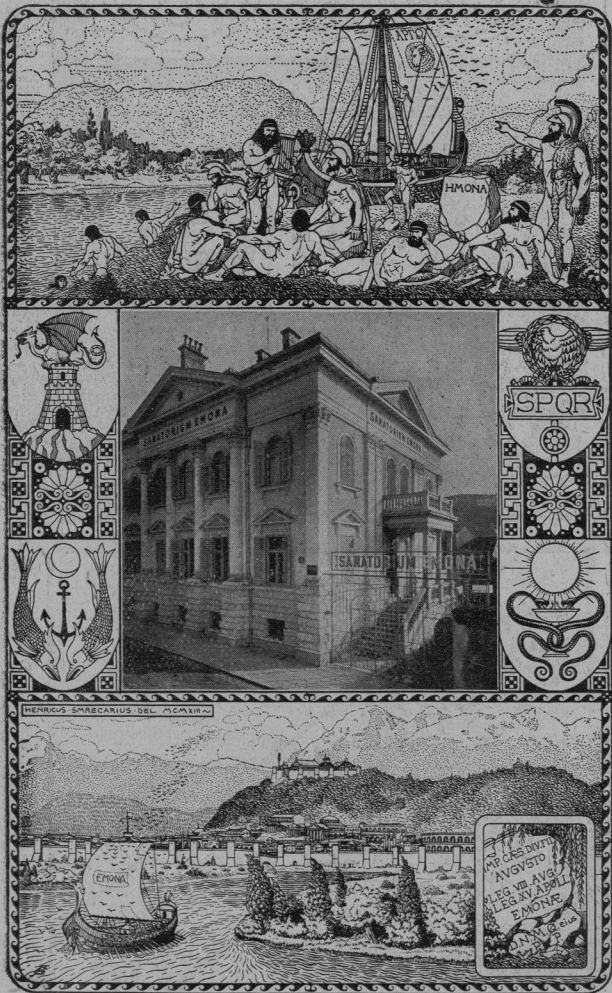
Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velbdje dlake in bambaža.
 Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, in flanele.
 Perilo za dečke, deklice in dojenčke.
 Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
 napravi g. Ana Križaj v Spodnji Siški št. 222 pri Ljubljani.
 Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi.
 V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.
 Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.

Priporoča se
 umetna knjigovoznica
IVAN JAKOPIČ,
 LJUBLJANA.

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura	K 4:10	Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov	14:—
„ 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih	5:90	„ 1450. Bela kovinasta verižica	2:80
„ 719. Srebrna remontoar-ura	7:80	„ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta	1:—
„ 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti	8:40	„ 916. Srebrna verižica, masivna	3:20
„ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov	7:20	„ 422. Nikelnasta športna verižica	1:75
„ 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura	7:50	„ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“	2:—
„ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta	7:90	„ 213. Srebrni prstan z kamnom	1:40
„ 804. Srebrna damska ura	9:50	„ 211. Srebrni prstan z kamnom	—90
„ 1544. Usnjata zapestnica z uro	10:50	„ 1063. Prstan, zlato na srebro	2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
 po povzetju ali če se denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
 zastoj in poštnine prosto.

Neugajajoče
 se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice.

Svetovna razpošiljalnica.

Nobene podružnice.

Poravnajte naročnino!

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnjega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.

Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
 V Pulju, 23. marca 1914.

DOMAČA TVRDKA!

Export žepnih električnik

svetiljk in baterij

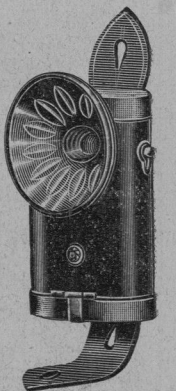
št. 80 komplet . . . K 8:—

„ 80 A „ . . . „ 9:—

K. A. Kregar,

Ljubljana, Sv. Petra cesta
 št. 21./23.

Trgovci velik popust.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.